

ГЛАС ВАСОЈЕВИЋА

БРОЈ 27 · БЕОГРАД, О АРАНЂЕЛОВУ ДНЕ 2012.

СЛАВА СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

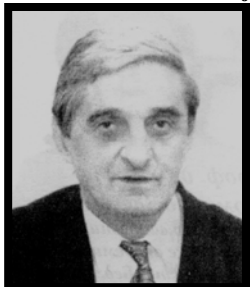
Почасни председник
Удружења Васојевића
проф. др Милија Зечевић

Његово Преосвештенство Епископ
будимљанско-никшићки
господин **Јоаникије**

Члан Почасног
Председништва
Проф. Др Божина Радевић

Главни и одговорни уредник
“Гласа Васојевића” **Миљан Зечевић**

Председник Удружења
Васојевића др **Лука Кастратовић**

Потпредседник Удружења Васојевића
Мијо Вешовић

СРЕЊНА СЛАВА ВАСОЈЕВИЋИ!

*Честитамо 21. новембар 2012. године свим Васојевићима, славу Светог
Архангела Михаила и желимо им
добро здравље, мир, слогу, прогрес и просперитет!*

*Почасни председник Удружења Васојевића
Проф. др Милија Зечевић*

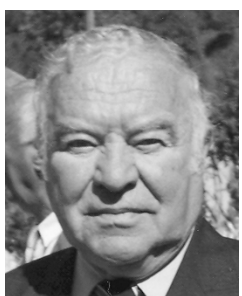
Стогодишњица Балканских ратова

ОСЛОБОДИОЦИ СЛАВОМ ОВЕНЧАНИ

Октобра ове године одржане су свечаности посвећене једном изузетном историјском догађају – стотој годишњици од почетка Балканских ратова који су радикално променили свет. Први Балкански рат, који је трајао од 8. октобра 1912. до 30. маја 1913. године, почео је одважним чином Црногораца: мала земља великих и храбрих ратника поставила је најпре ултиматум Порти а потом објавила рат моћној турској империји. Црну Гору су у томе, веома брзо, следиле њене балканске савезнице Србија, Бугарска и Грчка.

У релативно кратком рату поражено је дотад, и вековима, непобедиво Отоманско царство и турска сила протерана с Балкана. Херојском борбом и жртвовањем, српски и црногорски ратници су овенчани славом и бесмртношћу. Остварен је вековни сан о слободи, која је, коначно, стигла и у дотад поробљене крајеве: 1912. ослободјени су и они, дотад још окупирани делови Васојевића, Доњи Васојевићи с Беранама као својим центром.

Црногорска војска је у рат ушла под врховном командом краља Николе и прослављених ратника Митра Мартиновића и Јанка Вукотића, а Првом армијом српске војске командовао је један велики Васојевић, генерал и потоњи војвода Петар Бојовић.

Председник Удружења
Васојевића у завичају
Др **Раслав Ђиро Бабовић**

Удружење Васојевића—
подружница Савино Село
Председник **Марко Ђукић**

Удружење Васојевића “Васо”
Председник
Милета Зечевић

Удружење Васојевића “Васо”
Потпредседник
Видак Радевић

ОД НЕМАЊЕ ДО ВАСА

Прилог проф. др Милије Зечевића објављен у књизи Миљана Зечевића “Плеће Васојевићи и Братство Зечевићи”

На високим Комовима и хладним изворима Таре и Лима стољећима обитава данас највеће српско племе Васојевићи.

Предање казује овако: Немања, а од Немање Радослав, а од Радослава Костадин, а од Костадина Васоје (1217–1286), давни предак Васојевића по коме је и племе добило име.

Васоје је погинуо око 1286. године. Имао је сина Стевана (1342-1389), а Стеван Костадина (другог). Васојев син Стево Васојевић је столовао на Грацу (Комска жупа). Са својих четири хиљаде Васојевића учествовао је у Косовском боју 1389. и погинуо бранећи манастир Грачаницу.

По другом предању Васоје је син (посинак) цара Душана. О томе је било и усмених расправа између краља Николе и Васојевића. Када су се Васојевићи наљутили на краља Николу због његовог нетактичног понашања према војводи Лакићу Војводићу, отворено су поручили негодујући:

Шта мисли господар и зна ли он да смо ми Васојевићи од силног цара Душана. Ако ће он лијено, добро и јест, неће ли – како хоће, граница ни се зна, па га нека тамо, а ми овамо и овесели Боже.

Васојевићи су данас насељени у Шумадији, у Београду, у Срему, у Бачкој (Савино Село), у Банату, у Ужичком крају, у Топличком крају, готово по цијелој Србији, у Републици Српској, а велики број живи у Чикагу, Лос Анђелесу и другим градовима Америке, у Сиднеју, Перту и другим градовима Аустралије, у Паризу, Лондону и готово свим градовима Европе. Сви знају одакле су им преци и радо подсећају младу генерацију на претке, на Црну Гору, свој завичај, на Комове, на Лијеву Ријеку, на Матешево, на Баре Краљске, на Краље, на долину Лима, на Андријевицу, на Виницку и бројна друга мјеста, која помињу у разговорима, а често и запјевају „Ој лијепа Васојевко“.

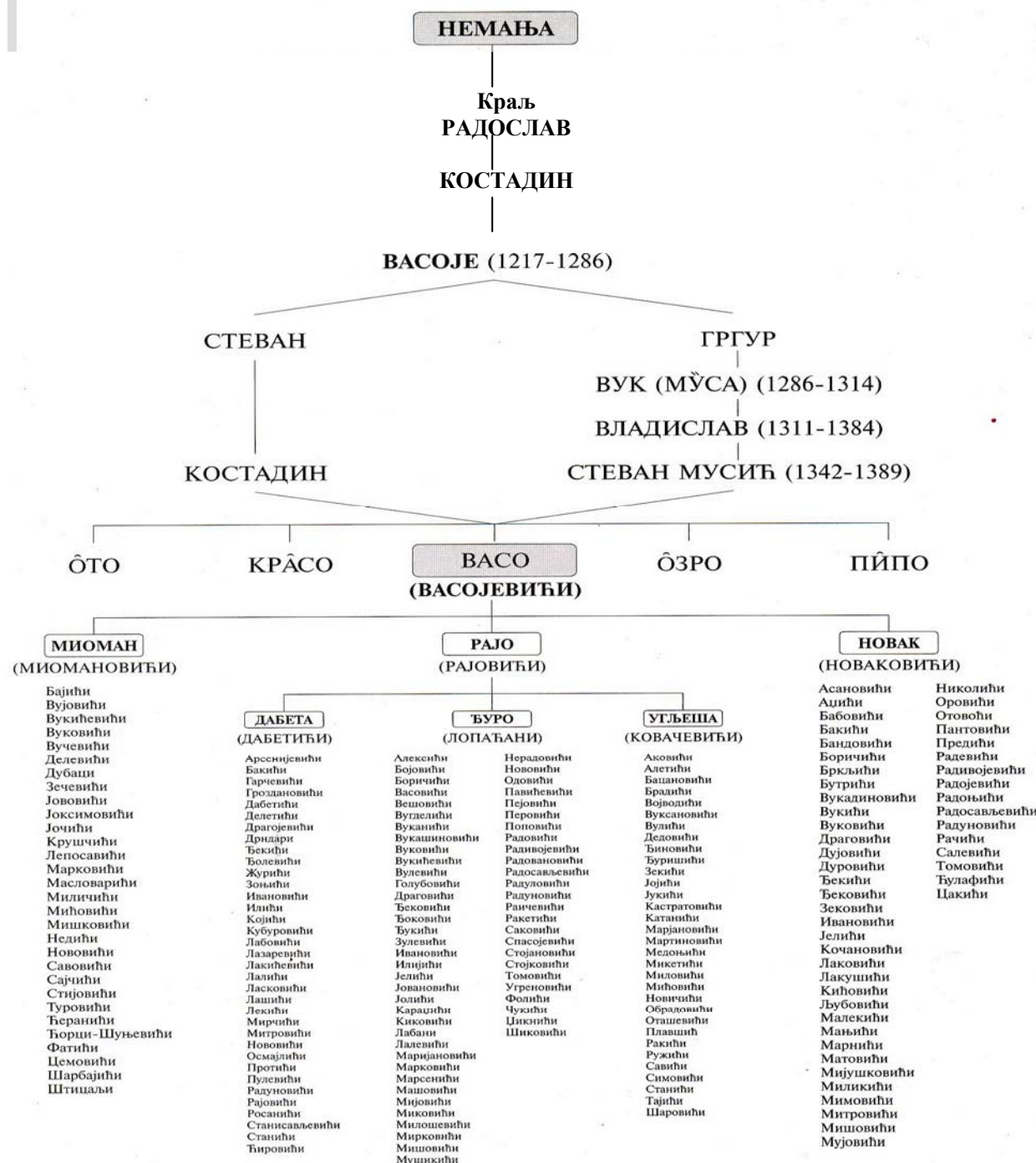
Васојевићи се познају по изгледу, по отмености, по отреситости, а посебно по томе што држе да су Немањића сој и што славе славу Светог Аранђела.

Васојевићи се поносе Ђурђевим ступовима, Бјеласицом, Комовима, а увјек их надахњује Црна Гора, Српска православна црква, српски језик, српска култура, српска књижевност.

И како каже краљ Никола:

*Васов траг је једрог здравља,
лијенијех црта лица,
он је стожер Рашкој земљи
и китна јој перјаница!*

РОДОСЛОВ ВАСОЈЕВИЋА *

* Напомена: Овај графички приказ обухвата сва братства племена Васојевића и њихове огранке које је др Р.Ј. Вешовић обрадио у делу „ПЛЕМЕ ВАСОЈЕВИЋИ“ (стр. 180-232), написан овде азбучним редом. Види се да има више братстава који имају исти назив а припадају различитим племенским гранама.

О пореклу великог српског племена из Црне Горе

НЕПОБИТНЕ ЧИЊЕНИЦЕ: ВАСОЈЕВИЋИ ЈЕСУ НЕМАЊИЋА СОЈ

Та чињеница није мит и легенда него научно потврђено предање које је Удружење Васојевића увек прихватало, и прихвата, с дубокум уверењем и поносом

Иако се и до данас, с времена на време, у оптицај пуштају и верзије које би да то релативизују, или чак порекну, за нас у Удружењу Васојевића била је то увек, и јесте, непобитна чињеница: Васојевићи јесу сој Немањића.

За нас у Удружењу то никад није била само непоуздана легенда, него научно потврђено предање и непобитна чињеница. Њу смо, више пута потврђивали, објављујући прецизан и поуздан родолов на страницама „Гласа Васојевића“.

Ту чињеницу, такође, позивајући се на научне, историјске, демографске, етнолошке и археолошке, радове, преузели и аутори читавог низа монографија појединих братстава из Васојевића – Бојовића, Томовића, Вешовића, Вулевића, Кастратовића, Стојановића, Вулевића и Зечевића – наводећи, у свакој од тих књига понаособ, изворе и сведочанства о немањком пореклу великог српског племена на североистоку данашње Црне Горе.

Ту верзију преузела је, да и то споменемо, и општа Интернет енциклопедија, Википедија. У њој се не уопште не доводи у питање преовлађујућа теорија, и истина, о пореклу Васојевића. Оставља се, само, отворено питање да ли њихов родослов, и име, почињу с Васом или Васојем.

Поткрепљући непобитне чињенице о Пореклу Васојевића, подсетићемо на поуздане и гласовите „сведоке“, на које се у својој веома интересантној, живо писаној и документованој монографији, обогатој правим литерарним медаљонима о појединим личностима, јединственим примерима чојства и јунаштва, коју је срочио, веома прилежно, прерано почивши Миљан Зечевић „Племи Васојевићи и братство Зечевића“ (Издање Европског универзитета, Београд, 2011).

Миљан Зечевић се уопште не двоуми око питања стварног порекла Васојевића, што потврђује насловом из једног од уводних делова монографије: „Највеће српско племе – Немањића сој“. У њему подсећа да су прве радове о Васојевићима, „о своме роду“, објавили поп Богдан Лалевић и Иван Протић. Њихови радови су, каже, послужили и чувеним научницима, Јовану Ерделановићу и Јовану Цвијићу, за писање о Васојевићима. Нико, међутим, констатује Миљан Зечевић, није са „толико љубави и толико воље проучавао наше племе као др Радослав Јагош Вешовић“.

Ево првог цитата на који се позива Зечевић из Вешовићеве студије „Племи Васојевића“ коју је, одмах по објављивању, наградила Српска краљевска академија:

„Васојевићи су, по свему, једно значајније племе у српском дијелу југословенског народа. Интересантни су као крај с насељем у вијенцу око Комова, једне од највећих и најлепших динарских планина, и класичном дијелу долине Лима око старе Будимље и Ђурђевих Ступова. Занимљиви су и као род, врло расни и етнички врло чисти, с традицијом која прати поријекло и прошлост до Косова и НЕМАЊИЋКОГ ПЕРИОДА наше историје. Поред тога, у овом је племену матица многобројних угледних породица у разним српским покрајинама, које су, селећи се, уз своје економско сиромаштво, носили собом велику тежњу за слободом и бољим животом.

Етнички су Васојевићи ријетко хомогена група са необично здравим коријенима. У цјелини су остали компактни, а у својим изданцима јаки. Изразити планинци, крепки и здрави, они су се брзо множили и свуда расељавали. И они који су остали у племену и они који су се иселили, очували су младалачку снагу за живот, задржали богату ризницу историјских предања и високу националну свијест. Расно добро очувани, они су помогли, као ријетко које друго племе, да се освјежи и одржи крепка снага и крв нашега народа и да се развије у ону моћ која се показала у последњим ратовима. У овом погледу удио Васојевића је значајан. Колико је само великих и заслужних људи од ПРВОГ РОДОНАЧЕЛНИКА ВАСА или традиционалног косовског витеза Васојевић Стева до ратних вођа у племену, војвода у Црмници и Дробњацима, па КАРАЂОРЂА и неколико устаничких војвода Србије, који воде поријекло из овог краја. Читаве поворке историјских људи, главара и јунака, кнезова и свештеника, прегалаца и снажно надахнутих народних бунтовника, чији је глас одјекивао са извора Лима код Комова преко Старе Србије до иза Јавора и Црном Гором до Ловћена – дивно

претстављају етнички лик (овога) племена и његову улогу“.

Миљан Зечевић подсећа и на оно што је о Васојевићима записао Паве Ровињски у свом „знаменитом делу „Црна Гора у прошлости и садашњости“. Из целокупне прошлости Васојевића, пише Ровињски, види се да су они стално тежили ка Србији, желећи да се ослободи од Турака и у томе јој помагали. Кад се и Црна Гора почела оглашавати победама над Турцима, тада су многи из овог племена почели да одлазе на Цетиње, где су налазили „потпуну слободу и српски понос“.

Тада су Васојевићи већ имали војводе које су размишљале о ослобађању свог племена од Турака. Појавио се „изузетан човјек, игуман манастира Ђурђеви ступови – Мојсије, човјек изузетне памети, снажног духа, предузимљив и одлучан. Користећи свој огроман утицај у племену (он је био Миомановић) које је од тада давало игумане овог манастира, он је безобзирно дјеловао против Турака, да би се нашао у приликама које су га присиле да се склони у Црној Гори. Владика Петар Први лијепо га је примио на Цетињу, иако је већ био у дубокој старости, што га није сметало да до краја брине о Црној Гори и цијелом Српству. Овдје је Мојсије дошао на идеју да Васојевиће прикључи Црној Гори“.

Ово племе је, наставља Ровињски, носило памћење о „славном Српском царству и његовим светињама, о споменицима славним српским јунацима и посленицима на подручју вјере, просвјешћивања и културе уопште.“ Усмерили су се, каже, ка овим споменицима. Стигли су до Ђурђевих ступова „гдје је било сједиште једне од најстаријих српских епископија за коју су својим дјелом везани Немања и Свети сава. Овдје је Будимље које је некад било сједиште Стефана Уроша Трећег дечанског. Недалеко су Пећ и Дечани. Ови манастири са величанственим црквама и друга мјеста и споменици старог Српског царства и српскога благостања својим су чисто духовним утицајем будили и подржавали у васојевићком племену свијест о својој припадности конкретном народу и дубоко осјећање православља, српске вјере и давали му снагу и стабилност којима се ово племе током неколико вјекова супротстављало тежњама мухамеданског и арнаутског елемента. Ови споменици, који тако рјечито подсећају Србина на његову историју и са њима спојена предања, повезивали су Васојевиће са најстаријом прошлошћу овога краја. Црква и њене слуге, па историјске успомене које је народ носио и чувао у својим њедрима као најсветији залог – јачали су Васојевиће и помагали им да сачувају своју слободу и независност.

Како су самостално и без икаквог ослонаца и помоћи са стране Васојевићи издржали у борби са непријатељским елементима, тако су се исто самостално бацили у загрљај братске им Црне Горе и стали под заштиту црногорског орла који је, послје пада Зете, успио да однегује своја крила у неприступачним стијенама Ловћена, а уз благослове Цетињског манастира и владика, светих трудбеника вјере и народности“.

Миљан Зечевић, дакако, не прескаче ни констатацију књаза и потоњег краља Николе о родоначелнику Васојевића, срочену у једном од својих најлепших песничких кола посвећених овом племену:

ВАСОВ траг је једрог здравља,

лијепијех црта лица,

Он је стожер Рашкој земљи

и китна јој перјаница.

У поруци Војводи Лакићу, команданту Васојевићког одреда, 16.12. 1915. године краљ Никола каже:

Мојим храбрим Васојевићима изјављујем моју краљевску благодарност, како на храбром и неустрашиво држању у борбама против надмоћнијег непријатеља, тако исто на хуманим и братским поступцима, исхрањивајући не само војнике из васојевићких бригада, већ и остале војнике црногорске и србијанске војске, који дејствују и пролазе преко њихове територије.

И закључује покличем: „Истрај, ЈУНАЧКИ СОЈУ ВАСОВ, велика српска породице, да се хвалиш и поносиш међу Морем и Дунавом, док год буде Срба и јунака.

Истрајте најлепши моји синови“, Краљ 16.12.1915.

М.С.

(текст из књиге Миљана Зечевића „Племи Васојевићи и Братство Зечевићи)

Будимљанско-никшићка епархија

ДЕСЕТ ГОДИНА

Прије десет година, на празник Марије Магдалине – Благе Марије, 4. августа 2002. године, у Трон епископа Будимљанско-никшићких у манастиру Ђурђеви Ступови, у Беранама, устоличен је Његово Преосвештенство Епископ Будимљанско-никшићки Г. Јоаникије (Мићковић), који је, колико је познато (зна се за имена тринаест Епископа и девет Митрополита Будимљанских), 23. по реду архијереј у Епископском Трону у Ђурђевим Ступовима.

*Епископ будимљанско-никшићки,
господин Јоаникије*

крштења, опијела и помена, литије су све масовније, божићне, светосавске, васкршње и друге духовне и културне свечаности и манифестације (академије, књижевне вечери, концерти духовне музике, ликовне изложбе...), као и црквенонародни сабори који се одржавају код цркава и манастира, догађаји су од прворазредног значаја за све већи број мјесних православаца, оснивају се бројна удружења вјерних која дјелују с благословом Цркве, све више је оних који посте и причешћују се, све више је домова у којима се слави Крсно име, шири се сарадња са институцијама и појединцима који се баве истраживањем и заштитом црквених старина, обнављају се порушена, зубом времена угрожена, или немаром људским запуштена, црквена здања и граде се нова (на новим, или старим, темељима), враћа се дух задужбинарства и црквеног градитељства, граде се манастирски конаци и парохијски домови, заживљавају црквене економије и рукодјелство, а све то, у цјелини, свједочи о васкрсу Православља на подручју Епархије Будимљанско-никшићке.

Устоличењу Преосвешеног Владике Јоаникија претходила је одлука Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве, донесена на редовном мајском засиједању 2001. године, о обнови древне Будимљанске Епископије, односно оснивању Епархије Будимљанско-никшићке и избору Викарног Епископа Г. Јоаникија за њеног администратора. На мајском засиједању Светог Архијерејског Сабора СПЦ одржаном сљедеће (2002) године, Преосвешени Г. Јоаникије изабран је за Епископа ове Епархије. Његово устоличење обављено је на Светој Архијерејској Литургији коју је, у Ђурђевим Ступовима, уз саслужење великог броја свештенства, служило једанаест архијереја Српске Православне Цркве. Свечаности су, осим великог броја вјерних, присуствовали представници државе, војске, САНУ и ЦАНУ, руски конзул, представници Руске Православне Цркве, Исламске вјерске заједнице и Римокатоличке Цркве у Црној Гори, угледне личности из културног и јавног живота нашег народа, а у манастирској порти одржана је Духовна академија.

Тим чином почео је нови живот ове древне Епархије, четврте (по реду) Епархије коју је основао Свети Сава, и која је у 15. вијеку била уздигнута на степен Митрополије коју су Турци укинули послје свирепог уморства Митрополита Пајсија (жив је одран) 1648. године, те у Ђурђевим Ступовима није било Епископа пуних 354 године. Кроз та три и по стољећа, подручје Будимљанске Епископије (или као цјелина или поједини њени дјелови) припадало је другим (под називима који су мијењани) Епархијама, или Митрополијама, СПЦ (мијењајући ту припадност) а народ је, ипак, одржао вјеру и црквени живот, како-тако, трајао.

Данашња Епархија Будимљанско-никшићка захвата 52 одсто територије Црне Горе (око 7.126 километара квадратних) и обухвата десет општина: Андријевица, Беране, Бијело Поље, Жабљак, Мојковац, Никшић, Плав, Плужине, Рожаје и Шавник, у којима живо око 40 одсто становника Црне Горе. На подручју Епархије има око 40.000 православних домова са око 150.000 становника, док су остали становници на овом подручју мухамеданске вјере, углавном.

Обновом Епархије, у цјелини је интензивираан живот Цркве и вјерног народа у њој: умножава се свештенство и монаштво, на службама Божијим је све више народа, све више бракова склопљених пред олтаром, све више

На обележавању јубилеја 4. 8. 2012. године (с лева на десно): генерал др Лука Кастратовић, проф. др Милија Зечевић, Владика Јоаникије, саветник председника Србије Марко Ђурић и амбасадор Србије у Црној Гори Зоран Лутовац

Видовдански скуп 2012. на Буковој пољани

ОСВЕШТАНА ОБНОВЉЕНА ЦРКВА ЛАЗАРИЦА

Празник Светог великомученика кнеза Лазара и свих Светих мученика српских – Видовдан, прослављен је молитвеним и свечаним народним сабрањем којим су, у новоосвештаној цркви Лазарици на Буковој Пољани, началствовали Његово Високопреосвештенство Архиепископ Цетињски Митрополит Црногорско-приморски Г. Амфилохије и Његово Преосвештенство Епископ Будимљанско-никшићки Г. Јоаникије.

Митрополит црногорско-приморски, господин Амфилохије и Епископ будимљанско-никшићки, господине Јоаникије и председник Одбора за изградњу цркве Свето Мартиновић

Светој Архијерејској Литургији, у новоподигнутом храму Светог великомученика Лазара косовског и свих Светих мученика српских на Буковој Пољани, мјесту на којем су храбри Васојевићи, предвођени војводом Миљаном Вуковим 11. јуна 1877. године до ногу потукли бројну турску војску, претходио је чин освећења обновљене светиње. Високопреосвешћеном Архиепископу Цетињском Г. Амфилохију и Преосвешћеном Епископу Јоаникију саслуживало је више свештеника и монаха Митрополије Црногорско-приморске и Епархије Будимљанско-никшићке.

Током освећења, Литија вјерног народа, предвођена архијерејима и свештенослужитељима, опходила је храм уз ношење моштију Светих Превлачких мученика, које су потом уграђене у Часну трпезу новоподигнуте цркве. Вјерном народу, који је у великом броју присуствовао празничном сабрању, обратио се Митрополит Амфилохије.

„Нека је слава мученику Виду, по којем овај дан зовемо Видовдан, пророку Божијем Амосу и мученику косовском Лазару. Благословом нашег духовног оца Владике Јоаникија, уграђене су у Свету трпезу мошти Светих 70 мученика Превлачких, који су пострадали средином 15. вијека тамо гдје је било сједиште Зетске митрополије, садашње Митрополије Црногорске. Њихове мошти уграђене су у овај свети храм, као што су у ову светињу уграђене крв и кости оних који су на Буковој Пољани животом својим бранили Крст часни и слободу златну. Из њихових костију и њихове крви никао је и обновљен је овај храм“.

Након Литургије, коју је појањем пратио хор Светог Козме Етолског из Подгорице, пред црквом на Буковој Пољани одслужен је парастос свим страдалим јунацима од Косова до данашњих дана. Пригодном бесједом обратио се Епископ Будимљанско-никшићки Г. Јоаникије.

„Срећан вам, драга браћо и сестре, Видовдан и нова црква Лазарица на Буковој Пољани. Стара светиња, која је била уронула у дубину земље, привукла је к себи побожне људе из овог краја да нађу њене темеље и укријепила њихове руке да подигну овако дивну светињу, исту онакву каква је некада била. Познато вам је свима да је и стара светиња чудом Божијим нађена, а зар и побједа Миљана Вукова и његових соколова над туђинском силом није чудо Божије. Дубоко вјерујемо да је тада ова светиња укријепила срца и мишице ваших предака те су тако славно и јуначки поразили непријатељску војску злогласног и силног Мехмеда Али-паше гусињског“.

„Користим се приликом да захвалим честитим градитељима, а,

понајвише, желим да захвалим нашем Митрополиту, титулару Светог Пећког трона, који косовске ране носи на свом срцу и који је данас дошао овдје, иако је сваког Видовдана, као Митрополит Црногорски, био на Газиместану, али од данас, ево и овдје једно обиљежје Газиместана и Грачанице, па је Високопреосвешћени, са великом љубављу и поштовањем према бранитељима нашег отаџбине и свете вјере православне дошао да освешта заједно са нама ову светињу. Добро нам дошли Високопреосвешћени и благословите нас“, рекао је Владика Јоаникије.

„Ми, унуци старине Васа, уз помоћ Бога и добрих људи, 2003. године сабрасмо расуто камење по орлосједицима комског донебесја и саградисмо овдје споменик. Тада, по пројекту арх. Ранка Вуканића, замислисмо да једног дана саградимо храм. Прије три године, са мало средстава, али са много воље и љубави кренусмо у реализацију те идеје на посједу који је Цркви и народу покљонио наш брат у Христу Вуксан Михаилов Зечевић, потомак Јована Шукина Зечевића, барјактара, јунака са Букове Пољане“.

„Ево и овог дана којег Господ створи. Данас су се душе прадједовске над Буковом Пољаном узвијале. Упути нас Господ да на сред чисте ливаде, без икаквих трагова, нађемо темеље цркве истих димензија предвиђених пројектом. Постојала је она у легенди, у памћењу народном, у сновима Михаила Зечевића, оца Вуксановог. Црква се вратила тамо гдје је била. Благословом Оца, дејством Сина и садејством Светог Духа, а уз велики допринос општина Колашин, Беране и Андријевица, многих фирми, појединачна - одавде па до Аустралије, уз помоћ и благослов Митрополије Црногорско-приморске и лично Митрополита Амфилохија, а посебно Епископије Будимљанско-никшићке и Владике Јоаникија, подигосмо овај свети храм у славу Господа Бога. Од данас сви који буду хитали овамо на сабирање, вјенчавање и крштавање, разгледаће споменик и посјетити овај свети храм – те камене љетописе времена, чије ће странице у тишини Богом датог планинског мира вјечност да прелистава“, казао је Свето

Мартиновић, председник Одбора за изградњу храма Светог мученика Лазара Косовског.

Освештан је и пререзан славски колач, а домаћин славе био је г. Бранислав Баговић, кум на освећењу цркве, члан Одбора за изградњу храма на Вучјем долу.

(Свевиће, бр. 76/2012)

Испред Цркве Лазарице на Буковој пољани

ПЈЕСМА О МОЈСИЈУ ЗЕЧЕВИЋУ

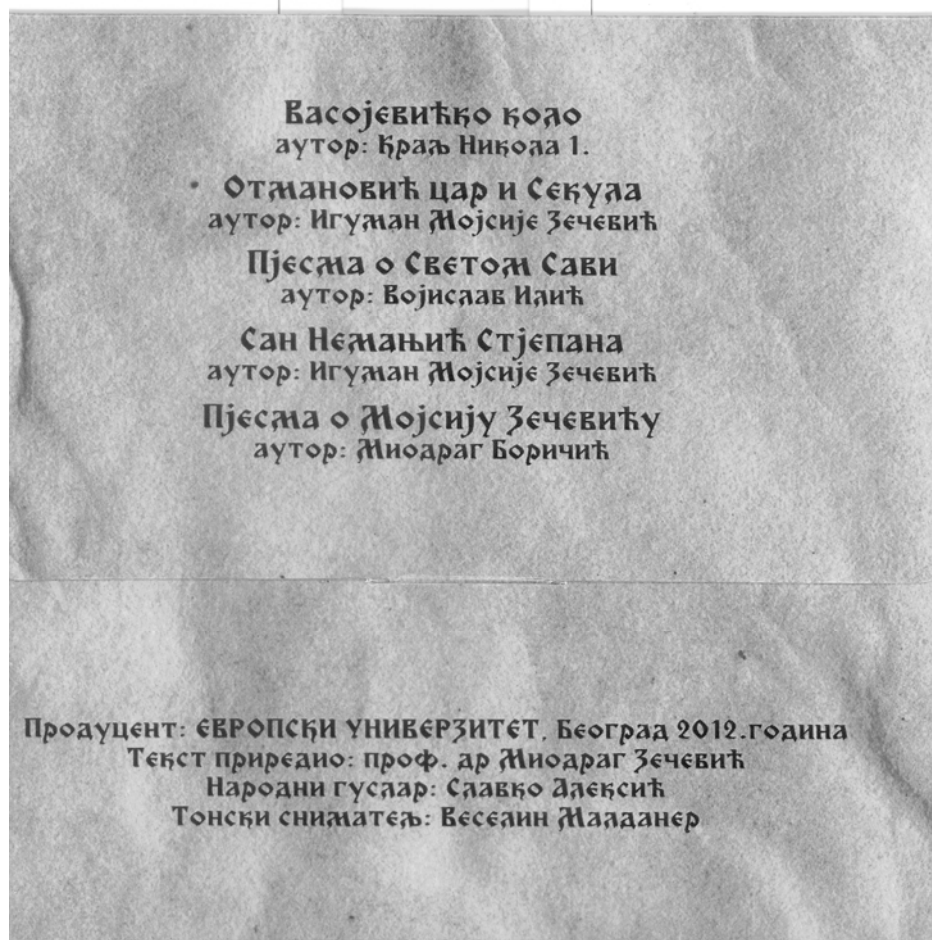
Аутор: Миодраг Боричић

Европски универзитет, Београд је издао ЦД – гусларске песме: Васојевићко коло, Отмановић цар и Секула, Пјесма о Светом Сави, Сан Немањић Стјепана и Пјесма о Мојсију Зечевићу.

Текстове је приредио за штампу и снимање проф. др Миодраг Зечевић, а уз гусле пјева народни гуслар проф. Славко Алексић.

Тонски сниматељ је Веселин Малданер, музички уредник Радио Београда.

Дајемо текст аутора Миодрага Боричића „Пјесма о Мојсију Зечевићу“.

Поткомовље са горама
где најљепше свићу зоре
даде доста мушких глава
за слободу Црне Горе.

Витезова и јунака
соколова, мушких глава
који Српству вјерни бјеху
нека им је вјечна слава.

Ти потомци Немањића
нијесу се срамно крили,
но су ваљда сви до једног
српском роду вјерни били.

Рађаше се ко јунаци
што су равни Обилићу
у том братству бјеше први
Игумане Зечевићу.

Камилавку грчку носи
Косанчића стаса бива,
бојеве је бојевао
под четири слова крила.

Ђак дечански бјеше вјерни
изабраник од Господа,
да са крстом и ханцаром креће
за спас српског рода.

Наоружан Светосављем
духовник и прави вођа,
стасавао и бој био
у силнога Карађорђа.

Световно му име Милош
а духовно Мојсије
и он као Немањићи
заједништво српско бдије.

С благословом и са вјером,
од Ловћена до Комова,
печат духа остављаше
за времена нека нова.

Ко дијете још научи
и да чита и да пише,
са тим чином прилижи се
господару нашим ближе.

Илија га монах прими
крај Мораче у манастир,
видјело се у дјетињству
да ће бити Божји пастир.

По Мојсију са Синаја
и њему су име дали,
а „Оче наш“ симбол вјере
прво учи Милош мали.

Кад основно знање стече
Илија му монах рече,
тебе чека црква света
бар стотину задњих љета.

Невјернике да обожиш
и да српску браћу сложиш,
Светосављем да их водиш
од зла турског ослободиш.

А одатле млади монах
иде с крстом светом двору,
ка Ђурђевим Ступотима
игуману Нићифору.

Ту је некад краљ Милутин
у времена добра, стара,
саборово са Србима
с мудрацима разговара.

Стар Нићифор брада сједа
низ плећи му перчин пао,
а Мојсијин дар од Бога
Нићифор је препознао.

Чекао сам, рече старац
да ће сунце да нам гране,
па се спремај мој анђеле
идеш на пут у Дечане.

Да духовно ту ојачаш
на завјету косовскоме,
па да сутра са поносом
служиш српском роду своме.

Опреми се Мојсије
пут Дечана високијех,
Боже један како име
богомоља ова крије.

А Дечански Стефан Свети
српском роду храм подиже,
високо га небу зидо
да би Богу био ближе.

ПЈЕСМА О МОЈСИЈУ ЗЕЧЕВИЋУ

Аутор: Миодраг Боричић

Манастирску прву школу
ту изучи Мојсије,
па одатле он одлази
пут истока, пут Русије.

Кад изучи руске школе
отаџбини мајци хита,
шта је даље чинит роду светом
Светог Петра он упита.

Пророк, светац и господар
тад Мојсији тихо збори,
знаш ли да те Господ с неба
за спас рода свога створи.

Па на ноге мој соколе
пут Ступова Ђурђевијех,
црн се облак поодавно
над Србима тамо вије.

Не дај Србин да се турчи
ако треба и мач лати,
како знадеш и умијеш
томе на пут мораш стати.

Док бесједи Свети Петар
десница му оде рука,
с њом извади сат од злата
из мантије испод струка.

Већ дуго га имам сине
без љубави човјек шта је,
па га данас теби на дар
моја грешна рука даје.

Кад се руком назад маши
ријечи се мојих сјети,
ето тако Мојсији
завјет даје Петар свети.

Прими поклон Мојсије
и благослов Божји узе,
док му лице свештеничко
од радости квасе сузе.

Па га ето с Божјом вољом
ка Ђурђевим Ступовима,
тад Мојсије на разговор
по јеводу призна Сима.

И војводи зборит поче
да од вјере Срби бјеже,
Мухамеду да клањају
а часни их крст не веже.

Истина је Симо рече,
а истина зна да боли,
сјетом збори војвода
и кроз причу себе кори.

Виће добро, ако Бог да
тјеши Сима Мојсије,
поново ће Божић благи
славит Срби ко и прије.

Народ чека Игумана
ко озебло сунце с неба,
од давнина српском роду
духовник такав треба.

Знаде народ да још нико
није битку изгубио,
уз кога је Господ с неба
са љубављу својом био.

Што се ово браћо збива
тад Мојсије проговори,
плахи вјеру мијењају
па их Божјом претњом кори.

Ја земаљску и небеску
са вама ћу битку бити,
морамо се Божјом вољом
турског јада отрсити.

И Свети ми рече Петар
кад међ' своју браћу дођем,
да хитамо Суводолу
на разговор с Карађорђем.

Господару сви смо спремни
и под његов барјак стати,
за спас Српства и предака
и животе своје дати.

Ја сам браћо вазда био
Карађорђу десна рука,
и корио потурице
издајника клео Вука.

Тад Мојсије закон пише
а на знање Српству своме,
и дан данас он је понос
своме роду Васовоме.

У Законик фино стоји
да случајно не би који,
од Васових племеника
нашо брата у крвника.

Потурице да се врате
прађедовској старој вјери,
како би се пред распеће
у косовски завјет клели.

Чуо Стамбол да Мојсије
Васојево племе буди,
и Турцима дан омрче
а Србима зора руди.

Беговима и агама
наређења паше дају,
да Мојсија са братијом
на превару похватају.

Јер он бистру воду мути
од Комова до Азије,
о јединству неком ради
Црне Горе и Србије.

Турску силу предвођаше
Шабан-агић ђул бег клети,
у бијесу све попали
Мојсију се тако свети.

Потурице Бог их клео
и манастир запалише,
Сина Божјег на распећу
у пепео претворише.

Гори српска богомоља
док ликују потурице,
плакало је тога дана
Мајке Божје кажу лице.

Стидио се и Мухамед
због недјела па све своје,
љутио се на везире
што срамотно закон кроје.

Од кад силни Карађорђе
од кумовске страда руке,
а Мојсија са племеном
Исусове трпи муке.

Обреновић Милош нехте
црни ће га ђаво знати,
ослонац и руку спаса
напаћеној браћи дати.

Но Мојсија кнез прекори
турском паши абер јавља,
не замисли да је био
визионар православља.

Обреноћ паши пише
и Мојсију опањкава,
као да му бјеше мало
Карађорђа силног глава.

Цетињски је Свети Петар
док бројаше задње дане,
Мојсију одредио
да на његов престо стане.

Да га мјења и столује
докле млади Томов Раде,
на вјерност се не закуне
и пред Богом ријеч даде.

Да ће земљом црногорском
управљати како ваља,
славу куће Петровића
да никада не укаља.

Томовога младо Рада
замонаши Мојсије,
ради добра и напретка
Црне Горе и Србије.

И проведе десет љета
покрај младог господара,
због љубави, збор народа
не рад' блага, не рад' пара.

Вијенац га Горски слави
ко Стефана Игумана,
а Његом му почаст даде
ради прошлих тешких дана.

Зечевићу Мојсије
велика су твоја дјела,
нек те славе кроз вијекове
Васојева дјеца цјела.

НАРОДНИ СКУП У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ ОДРЖАН У ВИНИЦКОЈ КОД БЕРАНА

САБРАЛИ СЕ ВАСОЈЕВИЋИ

Научници су записали да су Васојевићи највеће српско племе у којем су се одувijek рађале умне главе, исписујући славне странице наше историје, нагласио је др Милија Зечевић

БЕРАНЕ – Величанствени црквено-народни сабор одржан је 15. 9. 2012. у Виноцкој, код Берана, у част завјетне славе Васојевића, Светог Александра Невског. Окупио се велики број посетилаца из различитих крајева Србије и Црне Горе. Била је то још једна прилика да се Васојевићи, уз веселу трпезу љубави и богат културно-забавни програм, присјете свог историјског трајања и поријекла које води од славне лозе Њемањића, и да далеко у свијет пошаљу поруке братске љубави и заједништва, чувајући аманет својих славних предака. Традиционалном славском церемонијалу претходила је света архијерејска литургија коју је у цркви у Виноцкој служио епископ будимљанско-никшићки **Јоаникије**. Он је обраћајући се окупљеном народу подсјетио на божанску моћ Светог Александра Невског наглашавајући да се тај великан, поникао у руском народу, чинећи чуда од јунаштва, истакао као градитељ вјере православне.

Проф. др Милија Зечевић и Владика Јоаникије

- Питајте Русе шта за њих значи велики кнез Владимир, крститељ Русије, а нарочито шта за њих представља Свети кнез Александар Невски. Рећи ће вам да је то једна свијетла личност, јака звијезда у хришћанској васељени, једно свјетило вјере православне које се, због љубави према Богу и према своме роду, чинећи добра дјела, жртвовало и изгорело. Проживио је врло картак људски вијек, свега 43 године. Многи за то вријеме не учине скоро ништа, али Свети Александар Невски, покренут љубављу према Богу и вјери православној, утемељио је велику и моћну руску државу која је касније постала и велика словенска царевина и наша заштитница. Зато се и данас поштује као заштитник руске државе и руског народа и цркве, али и других вјерних народа – истакао је Јоаникије, подсјећајући да Васојевићи од давнина, поред своје крсне славе, Светог архангела Михаила, славе и славу светог Александра Невског.

Он се у пригодној својој бесједи осврнуо и на вријеме владавине Немањића која је имала велики утицај у Лимској долини.

– Треба схватити шта за српски народ значи Свети Стефан Немања, први велики владар са великим визијама. Он је утеменитељ, не само велике династије Немањића, него и славне средњовјековне српске државе, која је овдје у Лимској долини имала јако упориште. Овдје је у Будимљанској жупи једно вријеме, као млади краљ наследник, столовао велики чудотворац Свети Стефан Дечански. Зато и данас осјећамо благодат његовог небеског заступништва у Будимљанској жупи – казао је владика Јоаникије.

Преузимајући домаћинство сабора за идућу годину присутнима се, испред Одбора за изградњу цркве у Трепчи обратио Славко Бабовић истичући да је Бог у последње вријеме био милостив према Васојевићима помажући им да у Долини Лима обнове и подигну велики број православних светиња. Он је позвао све људе добро воље да пруже руку помоћи како би црква у Трепчи до идуће године, кад ће се испред ње одржати сабор посвећен Светом Александру Невском, засијала пуним сјајем.

Испред домаћина скуп је поздравио почасни предсједник удружења Васојевића **проф. др Милија Зечевић** увјеравајући да овакви сусрети, између осталог, имају за циљ да младим генерацијама предоче величуну својих предака.

- Научници су записали да су Васојевићи највеће српско племе, које ове године слави сто година од ослобођења од Турака. У том племену су се одувijek рађале умне главе, исписујући славне странице наше историје. Ово је прилика да се присјетимо својих предака који су, као и ми данас, увijek у помоћ призивали свог великог заштитника Светог Александра Невског – нагласио је Зечевић.

Он је уједно, испред Удружења Васојевића епископу будимљанско-никшићком Јоаникију, у знак захвалности, уручио повељу.

На скупу у Виноцкој говорили су и предсједник Удружења Васојевића др **Лука Кастратовић**, затим др **Бранко Мијановић** и **Војо Зечевић**. У богатом културно-забавном програму, који је водила **Горица Ђулафић**, наступили су естрадни умјетници **Бранка Шћепановић**, **Дуле Рајковић** и **Јелена Бојовић**, затим народни гуслар **Ђоко Копривица**, КУД „Коло“ и Изворна женска група „Дукат“.

Д. Јововић

Народ Васојевића пред црквом Свете Тројице у Виноцкој

Изњедрили преко 200 доктора наука

Узимајући ријеч на скупу у Виноцкој предсједник општине Беране Вука Голубовић је истакао да је простор Васојевића одувijek био центар духовности о чему говори и податак да је изњедрио преко 200 доктора наука и значајан број академика.

- Важно је рећи да наша општина располаже са изузетним људским и природним ресурсима, што је неопходан предуслов за свеукупни напредак једног простора. Зато локална управа даје свој максимум како би искористили све те потенцијале и створили амбијент за развојну причу – казао је Голубовић.

(Дан, 16. септембар 2012.)

*Свети Александар Невски
Преслава Племена Васојевића*

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ СКУП У ВИНИЦКОЈ У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

ГОВОР ПРЕДСЕДНИКА УДРУЖЕЊА ВАСОЈЕВИЋА ЛУКЕ КАСТРАТОВИЋА

Драги пријатељи,
Браћо и сестре
Браћо Васојевићи
Нека нам је срећна наша завјетна слава-преслава Александар Невски.

Дозволите да се захвалим Виноћанима данас на овом величанственом скупу, да се захвалим што су листом, сложено и братски преузели улогу домаћина на част и понос свих Васојевића, хвала им на топлој лијепој пријему и пожелимо Виноћанима у цјелини да у свим животним биткама и борбама извојевају све побједе и успјехе као што је то чинио Александар Невски.

Овогодишњи сабор има пуно симболике-одржава се уочи осамстоте годишњице будимљанско-никшићке епархије, четврте епархије коју је основао Свети Сава, а на стоту годишњицу ослобођења од петовјековног турског ропства. Граница је била овдје, на Јабуци, види се одавде, ту између Ријеке Марсенића и Навотине. Васојевићи су поносни на своје претке, а Виноћани имају претке којима се диве сви Васојевићи, посебно Мојсијем Зечевићем.

Посебну захвалност дугујемо данашњем неимару из Виноцке професору доктору Милији Зечевићу, почасном председнику Удружења Васојевића. Започео је да окупља и повезује Васојевиће из свих крајева још прије двадесетпет година и развијао активности које су нарастале и снажиле дух Васојевића. Данашњи Сабор такође потврђује његову и нашу снагу духа и одређења да истрајемо и оставимо дјела којима ће се поносити покољења. Поред финансирања кључних активности посебан напор улаже на развијању слоге и племенитих традиционалних вриједности Васојевића.

Васојевићи су се у Лијевој Ријечи средином 17-тог вијека заклели да ће славити Александра Невског као завјетну славу, у складу са старим славенским обичајима, када су на дан светог Александра Невског, под вођством племенског старешине Арсенија Ракетића са јунацима Вуком Брајотићем и Вуком Вујачићем-Маринковићем извојевали велику побједу над Турцима и спријечили уништење Лијеве Ријеке и Васојевића.

Видите, и тада су Васјевићи имали развијен словенски дух и братску љубав према Русији. Данас је у Русији, како показују спроведене анкете, Александар Невски, најпопуларнија историјска личност.

На овом свечаном сабору дозволите да кажемо неколико ријечи о Александру Невском. Син је Јарослава Всеволодовича, рођен у Перејасловљу Залеском, граду којим је 1152. године основао његов прадеда кнез Јуриј Долгоруки, у коме је тада столовао његов отац.

Васпитаван и подизан као и други кнежевићи тога времена. Забележени су интересантни обреди његовог подизања. Прво шишање са четири године које га је водило у свијет одраслих, стављање на коња уз давање оружја, лука и стреле, што је указивало на кнежеву обавезу да штити земљу од спољних непријатеља. Посебна пажња је поклањана писмености и образовању. Његов стриц Константин Всеволодович велики књигољубац имао је велику библиотеку, гдје је Невски проводио много времена у читању. Изучавао је стране језике, у првом реду грчки и латински.

У лову је усавршавао вјештине руковања оружјем, а лов је тада био опасна забава, гдје се од кнежевића очекивало да пред својом пратњом покаже вјештину и храброст.

Александар је био устоличен као Новгородски кнез 1236. године у саборном храму Цвете Софије. Ту се, три године касније венчао са Александром, ћерком полоцког кнеза Брјачислава.

Новгородска земља је пространа земља, а Новгород је био најзначајнији и најбогатији трговински град Русије.

У бурном тринаестом вијеку из азијских степа стигли су Монголи, страшни непријатељ, необично суров. Монголи су немилосрдно убијали становништво, разарали градове пљачкали области са циљем да људе застраше и одврате од могућег отпора. Узалудан је био отпор руских кнежева 1224. године, а у наредном таласу са Бату – каном 1224. године је пострадала Рјазинска област.

Тада је са запада запријетила нова опасност- 1240. године на обалама Неве појавили су се Швеђани, са којима се Новгород раније сукобљавао.

Александар није имао времена да затражи помоћ од оца, великог кнеза у Кијеву, већ је на брзу руку, са затеченим, малим снагама организовао одбрану, и 15. јула, у бици на ушћу Ижаре у Неву побједио Швеђане. У спомен тог великог подвига добио је надимак Невски.

Послије ове славне побједе појавио се далеко опаснији непријатељ – Тевтонски ред немачких витезова крсташа, који је под покровитељством Рима кренуо у пустошење новгородске земље. Због несугласица са грађанима Александар је у зиму 1240. био напустио град и

Вука Голубовић, проф. др Милија Зечевић и генерал др Лука Кастратовић

са породицом отишао у Перејасловљ. Пред опасношћу која се надвила над Новгородом, град је тражио да се врати и Александар се вратио, великодушно прешавши преко увреда које су му раније нанијели. Послије ослобођења Пскова 1242. године, 5. априла Александар је, наманивши немачку тешку коњицу на залеђено Чудско језеро, извојевао велику побједу над тевтонским витезовима, и тако поново спасио земљу од поковања.

Током живота Невски је водио више од двадесет битака, али ниједан поход није имао за циљ освајање сусједних области, већ су сви били вођени у циљу одбране руских земаља.

Ради заштите руских интереса, као и његов отац велики кнез Јарослав, путовао је често у Орду Бату-Кану, а затим и у Каракорум, у сједиште великог Кана.

У то тешко вријеме 1249. године, када се Александар вратио са пута из Орде, дочекали су га изасланици папе Иноћентија четвртог, који су покушали да га увуку у крсташки рат против Монгола. У исто вријеме, користећи тежак положај Русије, нудили су Александру склапање црквене уније, односно признавање врховне власти папи, чега се Ватикан ни данас не одриче. Александар је одбио сваку помисао да би могао да пристане на такву понуду. То је било мудро и потребно због сталних претњи са запада. Тако је Невски 1256. године водио успјешна дејства, опет против Швеђана.

Више руских кнежева који су у 13-том вијеку путовали у Орду, било је убијено, па ни Невски није био сигуран да ће се са тих путовања вратити. Тако је и кнез Јарослав по повратку од Бату-Кана 1246. године у Орди био отрован, када су руске земље опет остале без владара. На повратку са последњег путовања у Орду Александар је умро, примивши претходно монашки постриг.

Митрополит Кирил, добивши вијест о Александровој смрти, изговорио је реченицу која је у потпуности показала осјећања руског народа: **“Зашло је сунце Руске земље”**. Руси су благоверног кнеза увијек сматрали за небеског заштитника руске земље.

Петар Велики је одлучио да нову престоницу подигне на обалама Неве са жељом да покровитељ цијеле области новог града буде национални херој руског народа – свети благоверни кнез Александар Невски.

Царским декретом од 29. маја 1723. године заповијеђено је да се мошти светог кнеза пренесу из Владимира у новоподигнути Александровски манастир у Снкт Петербургу. Мошти су положене у манастирској цркви посвећеној Александру Невском 30. августа 1724. године и тако се кнез владимирски вратио на Неву у крајеве у којима је и зачета његова слва.

У Београду на Дорћолу, по идејном пројекту Јелисавете Начић, од маја до септембра 1912. године почело је зидање храма светог Александра Невског, када је услед објаве рата Турској градња обустављена.

Изградња је настављена 1927. године а саслужење поводом подигнутог храма служио је патријарх српски Варнава, 23. новембра 1930. године, у присуству Александра Обреновића.

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ СКУП У ВИНИЦКОЈ У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

ВИНИЦКА-БЕРАНЕ Овдје испод Превије и Осоје, испод Градине и Турије, овдје гдје све почиње и завршава се, овдје на овом светом месту сабраше се Васојевићи у славу своје приславе светог Александра Невског. Окупише се Васојевићи по ко зна који пут, а Виноћани кроз вјекове небројено пута у разноразне побједи и успјехе. Одавде, како рече наш пријатељ проф. др. Бранко Мијановић изгледа се полази само у побједи и успјехе.

Виноћка и Виноћани су на достојанствен начин како им и припада угостили преко хиљаду људи из свих крајева Србије и Црне горе и бивше Југославије, а уз благослов његовог преосвештенства владике Будимско-никшићке епархије Јоаникија. Као домаћини, Виноћани су са пуно љубави приредили величанствен дочек Васојевићима из Лијеве ријеке, Веруше, Матешева, Андријевице, Берана, Савина села, Бањана, Топличиног краја, Херцеговине, Метохије, Београда и других крајева као и све пријатеље који су пожељели да нам дођу у госте. Поруче које су нам упућене говоре о јединству душе и вјере и високе свијести да се очувају тековине, традиција и вјера једног народа, традиција и вјера највећег српског племена Васојевића као потомака династије Немањића. У својој историји подарили су много великана-војсковођа, јунака, хероја, образованих људи, научника, дипломата и других. Скуп у Виноћкој је подсетио на све те људе који су исписивали најсветлије и најљепше странице историје. Била је ово још једна прилика да се Васојевићи уз трпезу љубави и богат културно забавни програм присјете свог историјског трајања и поријекла. Била је ово прилика да се у свијет пошаљу поруче љубави и заједништва чувајући аманет својих славних предака.

Беседа Владике Јоаникија са својим свештенством, проф. др Милија Зечевић и Радослав—Лала Зечевић

Традиционално славском церемонијалу претходила је света архијерејска литургија коју је у цркви свете Тројице у Виноћкој служио **епископ Будимљанско-никшићки Јоаникије**. Он је обраћајући се окупљеном народу подсетио на божанску моћ светог Александра Невског наглашавајући да је тај великан поникао у руском народу, чинећи чуда од јунаштва истакао као градитељ вјере православне.

Он је обраћајући се окупљеном народу подсетио на божанску моћ светог Александра Невског наглашавајући да је тај великан поникао у руском народу, чинећи чуда од јунаштва истакао као градитељ вјере православне.

Ломљење славског колача и предаја кумства Тречанима од стране Виноћана

„Питајте Русе шта за њих значи велики кнез Владимир, крститељ Русије, а нарочито шта за њх представља свети кнез Александар Невски“ истакао је владика. Рећи ћу вам да је то једна свијетла личност јака звијезда у хришћанској васељени, једно свијетло вјере православне које се, због љубави према Богу и према своме роду, чинећи добра дјела, жртвивао и изгорео. Поживио је врло кратак људски вијек, свега 43 године. Многи за то вријеме не учине скоро ништа, али свети Александар Невски, покренут љубављу према Богу и вјери православној, утемељио велику моћну руску државу која је касније постала и велика словенска цесаревина и наша заштитница. Зато се и дана поштује као заштитник руске државе, народа и цркве али и других вјерних народа—истакао је владика Јоаникије, подсећајући да Васојевићи од давнина, поред своје крсне славе, светог Архангела Михаила славе и светог Александра Невског. Владика се затим у својој пригодној беседи осврнуо и на вријеме владавине Немањића која је имала велики утицај у Лимској долини. „Треба схатити шта за српски народ значи свети Стефан Немања, први велики владар са великим визијам. Он је утемељитељ, не само велике династије Немањића него и славне средњовјековне српске државе, која је овдје у лимској долини имала јако упориште. Овдје је у Будимљанској жупи једно вријеме, као млади краљ наследник столовао велики чудотворац свети Стефан Дечански. Зато и данас осјећамо благодат његовог небеског заступништва у будимљанској жупи“ рекао је владика Јоаникије.

Преузимајући домаћинство сабора за идућу годину присутнима се је испред одбора за изградњу цркве у Тречки обратио Славко Бабовић истакавши да је Бог у последње вријеме био милостив према Васојевићима помажући им да у долини Лима обнове и подигну велики број православних светиња.

Испред удружења Васојевића скуп је поздравио **почасни предсједник удружења Васојевића академик, ректор Европског универзитета проф. др Милија Зечевић**.

У свом говору проф. др Зечевић је истакао „да овакви сусрети, између осталог, имају за циљ да младим људима и свим генерацијама предоче величину својих предака.“ Научници су рекли а историчари записали да су Васојевићи највеће српско племе које ове године слави сто година од ослобођење од Турака. У овом племену у Васојевићима одувјек су се рађале умне главе, исписујући славне странице наше историје.

Проф. др Милија Зечевић и Радослав Зечевић у порти цркве за вријеме литургије

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ СКУП У ВИНИЦКОЈ У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

Проф. др. Милија Зечевић је поздравио делегације Пипера, Куча, Братоножића и других племена из Црне Горе.

Проф. др Милија Зечевић је испред удружења Васојевића и Европског универзитета уручио повељу епископу Будимљанско-никшићком Јоаникију, у знак захвалности за десетогодишње духовно просвећење Васојевића и Будимско-никшићке епархије.

Захваљујући на овом високом признању владика Јоаникије је истакао велики допринос удружења Васојевића и проф. др Милије Зечевића на просвјетивању и духовности цијелог краја. "Проф. др Милија Зечевић представља стуб духовности и просвјетености, не само Васојевића већ и цијеле Црне Горе и Србије а његово животно дјело оставило је печат у српском народу. Нека му Бог подари добро здравље и дуг живот."

Проф. др Милија Зечевић се обраћа скупу у Виноцкој

Сетимо се Вука Караџића оца писмености, Карађорђа и његовог оца Јована, затим Васојевићких војвода Миљана Вукова, сердара Томовића, затим бројне војводе из братства Кастратовића. Браћо и сестре данас је велики дан, сто година од балканских ратова.

Не можемо да се не сетимо руско-јапанског рата 1905 године и нашег јунака Лекса Саичича, који је у том рату посекао самураја, затим Првог светског рата и Петра Бојовића, који је у тим тешким временима размишљао стратешки и витешки.

Владика Јоаникије захваљује на повељи Удружења Васојевића проф. др Милији Зечевићу

Проф. др Милија Зечевић уручује повељу епископу Будимљанско-никшићке епархије Јоаникију

Скупу у Виноцкој се обратио и **предсједник општине Беране, господин Вука Голубовић** који је истакао да је простор Васојевића одувјек био центар духовности о чему говори податак да су Васојевићи изњедрили преко 200 доктора наука, значајан број академика, и више хиљада високо образованих људи разних профила стручњака и умјетника.

"Важно је рећи да наша општина располаже са изузетним природним ресурсима, што је неопходан предуслов за свеукупни напредак једног простора. Зато локална управа даје свој максимум како би искористили све те потенцијале и створили амбијент за развојну причу" истакао је председник Голубовић, иначе осведочени пријатељ Виноцке и Виноћана и један од визионара развоја нашег краја.

Господин Вука Голубовић са проф. др Милијом Зечевићем за говорницом

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ СКУП У ВИНИЦКОЈ У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

У име Веничке и Венићана скупу се обратио и Војислав-Војо Зечевић-адвокат, који се захвалио свим присутнима и пожелео добродошлицу Васојевићима и другим пријатељима у Веницкој. Он је истакао да су се данас Васојевићи сабрали у поносној Веницкој испред ових наших светиња: цркве св. Тројице и бисте игумана Мојсија Зечевића, поред којих блистају имена палих бораца ранијих ратова и антифашистичког рата. Зечевић је истакао двојицу неспорна ауторитета Васојевићког племена војводу Миљана Вукова и игумана Мојсију Зечевића. "Војвода Миљан је утро стазе дипломатије Црној Гори и у то вријеме сигурно једна од најпопуларнијих личности овог краја. Мојсије Зечевић, игуман манастира Ђурђеви Ступови, сав свој живот посветио је борби за национално ослобођење Васојевића и припајање истих Црној Гори, борби за спречавање исламизације, за јединство Васојевића, спречавање анархије и безакоња, направио од манастира духовни, политички центар не само у Васојевића већ и шире. Био је непосредни сарадник светом Петру Цетињском и Петру II Петровићу Његошу и уз Симу Милутиновића био трећа личност која је допринијела да Његош дође за владику и владара Црне Горе. Треба поменути и многе умне људе прошлих времена који су дали велики допринос племенском угледу. То су познате дипломате прије свих војвода Гавро Вуковић дугогодишњи министар иностраних дјела Црне Горе, Митар Бакић министар у влади Црне Горе, Панто и Авро Цемовић и други. Ту је и Радослав Јагош Вешовић писац најбоље племенске монографије коју је наградила Српска краљевска академија наука. Велика имена савремене књижевности, науке, привреде, банкарства и других области као што су Михаило Лалић, Радован Зоговић, Милисав Лутовац, Чедо Вуковић, Миомир Дашић, Вучина Шћекић, Момчило Зечевић, Слободан Томовић, Милија Зечевић, Миодраг Зечевић и други знаменити Васојевићи.

Војислав—Војо Зечевић се обраћа скупу у Веницкој испред домаћина Веничке и Венићана

Скупу се затим обратио проф. др Бранко Мијановић, познати неурохирург из Београда који је био гост на овој свечаности. Проф. Мијановић се је бираним и топлим ријечима обратио овом величанственом скупу и захвалио Веницкој и Венићанима на овако лијепом пријему и дочеку. "Велико племе Васојевића заслужује овај народ да буде овако уздигнут и поносан".

Проф. др Бранко Мијановић се обраћа скупу у Веницкој и захваљује на овако лијепом свечаности

У име свих гостију и присутних грађана и пријатеља скупу се обратио генерал др Лука Кастратовић и захвалио Веницкој и Венићанима на овако топлим и лијепом пријему у знак приславе Васојевића Александра Невског. Др Кастратовић је пожелио Венићанима у целини да у свим животним биткама и борбама извојевају све победе и успехе као што је то чинио и Александар Невски. Он је истакао да је у последњих тридесет година Проф. др. Милија Зечевић уздигао Васојевиће и духовно и морално, на место које је њима вековима припадало и да сви ми уз њега имамо обавезу да слиједимо његов пут како би очували и јединство и дух у будућим генерацијама.

Организација овог великог скупа Васојевића повјерена је организационом одбору Веничке који је уложио много напора и труда да овај скуп протекне у беспрекорном реду. На челу организационог одбора је био – председник Небојша Зечевић и његов први помоћник отац Ненад. Остали чланови организационог одбора су: Војо Ивановић, Вук Нововић, Пуно Шћекић, Лазар Ђеранић, Драган Ђеранић, Милисав Малишић, Вук Остојић, Анђелко Вукићевић, Цаго Вукићевић, Јоле Зечевић, Вукомир Дабетић, Драган Малишић, Тихо Лалић, Васо Рудановић, Бошко Зечевић и многи други Венићани омладинци који су се ставили на располагање Одбору за сваку помоћ. И овим путем удружење Васојевића на челу са почасним председником проф. др Милијом Зечевићем захваљује на беспрекорној организацији и великом труду како би скуп протекло у најбољем реду.

Небојша Зечевић, председник одбора за организацију прославе

У богатом културно забавном програму који је водила госпођа Горица Ђулафић наступили су естрадни уметници Бранка Шћепановић, Дуле Рајковић, Јелена Бојовић, затим народни гуслар Ђоко Копривица, КУД КОЛО, црквени хор и изворна женска група „Дукат“.

Горица Ђулафић, водитељка програма и проф. др Милија Зечевић са естрадном уметницом Бранком Шћепановић

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ СКУП У ВИНИЦКОЈ У СЛАВУ АЛЕКСАНДРА НЕВСКОГ

Винићани су као домаћини славе дочекали срдечно све госте и оправдали благослов Владике да Виницка буде домаћин приславе Васојевића Светог Александра Невског.

Програм је био величанствен, водила га је Горица Ђулафић, а народно весеље су увеличали Бранка Шћепановић, која је прославила својом пјесмом, не само Племе Васојевића, него сву Црну Гору.

КУД "Коло" је својим играма и пјесмама из Црне Горе и Србије одушевило присутне и добили су аплауз на отвореној сцени.

Удружење Васојевића честита Винићанима на изванредној организацији, срдачном дочеку, достојанственом понашању, а на самом скупу су им се захвалили проф. др Милија Зечевић, почасник предсједник Удружења Васојевића и актуелни председник Удружења др Лука Кастратовић, генерал-мајор.

Градоначелника Берана Вуку Голубовића дочекују Винићани

Проф. др Милија Зечевић и КУД "Коло"

Бранка Шћепановић

Солисткиња Јелена Бојовић

КУД "Коло" црногорско оро

КУД "Коло" сплет народних игара из Васојевића

Гуслар Ђоко Копривица

КУД "Коло" сплет игара из Србије

Још једном честитамо Винићанима и захваљујемо на гостопримству!

Двадесет година Подружнице Удружења Васојевића у Савином Селу

ЧАСТ И ПОЧАСТ ЗАСЛУЖНИМ ОСНИВАЧИМА

Поседна част и признање председнику Подружнице од првог да данашњег дана, Марку Ђукићу, организатору надалеко чувених и сада већ традиционалних аранђеловданских слава које сваке године окупљају у Савином Селу Васојевиће и њихове пријатеље из свих крајева Србије и Црне Горе.—Дужна почит заслужним, а преминулим оснивачима Подружнице Удружења Васојевића

Двадесета годишњица Подружнице Удружења Васојевића представља значајан датум за целокупно Удружење и све Васојевиће. Она је и добар повод да се овом приликом укаже част и искаже велика захвалност њеном првом човеку, председнику Подружнице од првог до данашњег дана, и генералном секретару целог Удружења Васојевића, Марку Ђукићу. Његова енергија и пожртвовање, а надасве љубав према племену из којег је поникао, његовим светињама и традицијама, уткана је у све досадашње, и многобројне, активности Удружења.

Марко Ђукић, Вук Дедовић, Олег Булдаков, представник Руске амбасаде у Београду, Новак Зекић, проф. др Милија Зечевић, Лука Кастратовић

Марко Ђукић је уз, да споменемо најпре имена оснивача, Вука Дедовића, Драгољуба-Драшка Нововића, Ратка Лабана, Радојка Радивојевића и Слободана Бојовића, као и нешто млађе Жарка Бабића, Новака Зекића, Николу Зекића, Небојшу Вуканића и Николу Булатовића, иницијатор и организатор надалеко чувених и сада већ традиционалних аранђеловданских слава која сваке године окупе у Савином Селу неколико стотина Васојевића и њихових пријатеља из свих крајева Србије и Црне Горе.

Баћо Радивојевић, Марко Ђукић, Миљан Зечевић, Вук Дедовић

Велика годишњица Подружнице Удружења Васојевића у Савином Селу је такође прилика да, у исто време, с дубоким жаљењем и великим пијететом, одамо почит оним заслужним члановима и оснивачима Подружнице којих више нема међу нама:

Драгомира (Драга) Вуканића, наставника
Мирка Машовића, дипломираног инжењера агрономије
Василија (Васа) Дујовића, пензионера
Милана Вукићевића, трговца

Слободана Масловарића, угоститетља и
Милорада (Мишка) Дубака, полицајца

Њиховим неумитним одласком Подружница Васојевића у Савином Селу претрпела је велики губитак. Остала је за њима велика и ненадокнадива празнина. Први међу најбољима, потомци знаменитих предака из Васојевића, задојени чојством и јунаштвом, били су, до последњег часа, предани своје племену и уградили су велики углед и енергију у рад Подружнице Удружења Васојевића, остављајући за собом часно потомство.

Марко Ђукић и Вук Дедовић

Дугујемо им дубоку захвалност и достојанствено настављамо њихов пут оснивача Подружнице који се показао и потврдио као успешан и визионарски.

Нека им је вечна слава и захвалност!

Подружница Удружења Васојевића из Савиног Села, 17. новембар 2012. године

Мишо Зечевић, Вук Дедовић, Зоран Лакушић, Баћо Радивојевић, Мијо Вешовић и Марко Ђукић

Вука Зечевић, Вук Дедовић и Марко Ђукић

Стогодишњица Балканских ратова

КОНАЧНО ОСЛОБАЂАЊЕ ВАСОЈЕВИЋА

Први Балкански рат (од 8. октобра 1912. до 30. маја 1913) је почео заиста одважним чином Црногораца: малена земља храбрих ратника објавила је прва рат дотад моћном и непобедивом Отоманском царству, а убрзо су је следиле њене балканске савезнице: Србија, Бугарска и Грчка

У октобру ове године обележена је свечано стогодишњица почетка Балканских ратова чији исход је заиста радикално променио Стари континент и односе снага на њему. Са европског тла протерано је и поражено, вековима непобедиво, Отоманско царство и коначно ослобођене дотад окупиране територије, оно што је за нас посебно важно, Србије и Црне Горе.

Остварен је, коначно, и вјековни сан Васојевића да буду потпуно слободни. Већ почетком Првог балканског рата, у победничком походу црногорских јединица, под врховном командом краља Николе и гласовитих команданата Јанка Вукотића и Митра Мартиновића ослобођени су, додат још под турском окупацијом, Доњи Васојевићи (Горњи су већ били слободни) с Беранама као њиховим центром.

Први Балкански рат је, иначе, почео једним заиста витешким, одважним чином који је остао забележен не само у црногорској историји, него и у историји Балкана и Европе: малена Црна Гора, земља храбрих ратника, поставила је најпре ултиматум, а потом, кад га Порта није прихватила, и рат (пре)моћној турској империји. Следиле су је убрзо (17. и 18. октобра) чланице Балканског савеза, створеног уз „асистенцију“ и покровитељство Русије, Србија, Бугарска и Грчка.

Свака од њих је, без неке веће координације, ратовала за себе – рат се одвијао заиста на четири фронта – и за своје циљеве, с нешто више заједништва у ратним акцијама српске и црногорске војске. Црна Гора је у рат ушла са 35 000 војника и 126 топова, али „наоружана“ великим ратничким искуством и одлучношћу. Њени главни циљеви су били ослобађање црногорских племена, новопазарског санџака и, заједно са српском војском, Косова и Метохије. Главнину својих снага Црногорци су потом усмерили према Скадру, најјачем турском упоришту у овом делу: херојство испољено у том подухвату, уз огромне жртве, били су, међутим, узалудни. Велике силе, које су увек под овим небом имале последњу, и одлучну реч, натерале су црногорску и српску војску да напусте Албанију: на инсистирање Италије и Аустроугарске, које су биле вођене својим интересима и аспирацијама, створена је, први пут, албанска држава.

Знатно бројнија (преко двеста хиљада бораца) Српска војска је наступала у више праваца, с главним ударом на Вардарску долину, где се очекивао, и где је био, најешћи турски отпор. Првом армијом, највећом по броју, командовао је наш Васојевић, генерал, и потоњи војвода, Петар Бојовић, другом (на левом

**ВЕЛИКИ РАТНИК И ВАСОЈЕВИЋ:
ВОЈВОДА ПЕТАР БОЈОВИЋ**

Судбина је хтела да један од најзнаменитијих потомака Васојевића, војвода Петар Бојовић, своју блиставу војничку кријеру започне као – ратник. Рођен 16. јула 1858. (Мишевићи код Нове Вароши, где су се доселили његови преци из завичајних Васојевића) учествовао је већ као питомац Војне академије (коју ће, иначе, завршити као први у рангу и својој класи) у рату против Турака 1876. године.

У Првом балканском рату (1912/ 13), којем „Глас Васојевића“ с разлогом, поводом стогодишњице, посвећује у овом броју посебну пажњу – тек с балканским ратовима ће цео простор Васојевића, укључујући Доње Васојевиће, бити коначно ослобођен османске власти – Петар Бојовић је заузимао висок положај у српској војци, положај начелника Штаба Прве армије која је извојевала славне победе на Кумовану и у Битољу.

Учествовао је, као војни експерт, у делегацији српске владе на Лондонским мировним преговорима с Турском 1913. године.

Врховна команда је, 26. септембра, одликовала великог стратега, који био, такође, интелектуалац, како бележе његови биографи, „европске ширине“, титулом војводе, за посебне заслуге у ратовању.

крилу) такође прослављени Степа Степановић а Трећом, чији је циљ био ослобађање Косова и Метохије, генерал Божидар Јанковић. Врховни заповедник српске војске био је војвода Радомир Путник.

Територије с којих су протерани Турци, подељене су, на мировним преговорима у Лондону, међу балканским савезницима. Међу њима су, међутим, убрзо почела „варничења“ и напетости, које су довеле до Другог балканског рата, овога пута – против Бугарске.

Сукоби су тињали око територија, а рат је почео мучким бугарским нападом, без објаве рата, на српске јединице у Македонији. Бугарска је поражена, Србија је из рата изашла као важан руски савезник и ослонац, што је, посебно, узнемирило Аустроугарску и, индиректно, припремило „терен“ за Први светски рат. Балкански ратови се, отуда, међу историчарима, сматрају, у неку руку, и као увертира у први сукоб светских размера, који је почео наредне, 1914. године.

РАТНА ПРОКЛАМАЦИЈА КРАЉА ЦРНЕ ГОРЕ НИКОЛЕ I ПЕТРОВИЋА

Црногорци!

Тужни вапај, који допире из Старе Србије од тамошње наше потлачене браће не може се даље подносити.

Онамо немилосно кољу не само људе него жене и нејаку ђецу српску. Гладно, јадно и плијењено српско се робље потуца по горама и око гаришта својих домова кликујући вас, да га заштите и избавите.

Дужност и љубав рода налажу вам да похитате браћи у помоћ. Знам, да би сте ви то и досад учинили са урођеном вам одважношћу, да ме нијесте слушали и ишчекивали исход Мојијех мирољубивих напора за заштиту мученика испреко границе.

Моје наде, да ће се наћи начин да се без прољевања крви Срби у турској ослободи мука, не остварише се, те сад, колико год је Мојем срцу тешко нарушити тишину европскога мира, не остаје Ми до латити се сабље - оне сабље коју су ваши очеви неустрашимо слѣдовали на Вучијем Долу, Никшићу, Бару у Улцињу.

Црногорци!

Уз нас је правда, а коцка је бачена, па што Бог да и срећа јуначка!

Замном, јунаци, да руку пружимо браћи у невољи, као и витешкој Малесији, која се ево двије године лавски бори за своја права, слободу и сједињење са Црном Гором.

Нијесмо сами. С нама је Бог, с нама су балканске хришћанске краљевине, са којима смо удружени у заједницу, за којом сам вазда чезнуо и коју су све од навалe азијатског освајача жељо очекивали толики пасови балканских народа.

Имам тврду наду и мишице, ред и послушност синова Мојијех старијех војника, да ми ништа неће бити немогуће, но да ће сад височије него икад уздигнути углед драге Домовине и прослављено црногорско оружје новим сјајем обасјати.

Смјелост је ухватити се у коштац са једном великом царевином, али то баш приличи Мојем витезу, Мојем Црногорцу, у толико прије, што је најмилије заложити се за браћу. Пратиће нас симпатије свега образованог свијета, свега нашега српскога рода и осталогa Словенства, а витешке руке са мачевима пружају нам Краљеви: Србије, Бугарске и Грчке, чији су народи у овоме светоме подухвату с нама збратимљени. Ни ту царевину не затичемо из обијести, већ из најплеменитијих побуда, да спријечимо коначно уништење своје прекограничне браће.

Црногорци!

Вашијем мушкијем кроком похитајте онамо гдје се страда, гдје се мучи, гдје се плаче. Нека повезана браћа Старосрбијанци час прије угледају ваше славне барјаке; нека рекну: „Ево браће, ево осветника испод Ловћена, Кома и Дурмитора, ево синова Црне Горе гдје долијећу у наш загрљај, и сад нијесмо више ми сираци, ни робови!“ Тамо ћемо се срести са нашом драгом браћом из Србје, које предводи њен витешки Краљ, Мој љубљени зет, да се с њима жељно загрлимо, заједно носећи потлаченима слободу.

Нека се благословом Божјим и Светог Петра остваре снови из Моје младости, кад сам пјесмом наговјештавао овај знаменити дан и загријевао српске груди вјером да оружани морамо поћ:

Онамо онамо, за брда она!

Живјели Црногорци! Живео Балкански Савез!

На Цетињу, 26. септембра 1912.

КОНАЧНО ОСЛОБАЂАЊЕ ВАСОЈЕВИЋА

Јунаци за поштовање и дивљење

Уочи избијања Првог балканског рата у Турским провинцијама владала је анархија и безакоње .Власт у поробљеним територијама зависила је од самовоље локалне администрације а почивала на самовољи појединаца . Кулучење народа (раје) било је неиздржљиво. Хаотично стање нису могле зауставити никакве реформе .

Талас немира и побуна у српским поробљеним крајевима нарастао је и ширио се сваким даном .Била су присутна осјећања више генерација да се трба ослободити од вишевјековног турског ропства . Горњвасојевићи су листом устали да помогну својој поробљеној браћи у ослобођењу Берана и протјеривању завојевача.

Први пут послје сто година, поново помажући народни покрет, Црна Гора је отворено преко војводе Лакића Војводића помагала устанике из Беранске нахије, оружјем пушкама „московкама“ и

муницијом добијених из Русије, као и приступила организовању добровољачких батаљона. Том приликом формирано је шест батаљона под командом народних првака: Будимски- Вуко Дабетић; Бучичко-виницки-Мило Саичић; Горњосељски-Томаш Пешић; Доњоржанички-Симо Чукић; Лужачки - Марјан Вуковић; Полички - Вукота Пантовић. Батаљони су били под командом Лакића Војводића, који је преко Авра Цемовића спроводио сва наређења на територији нахије.

На дан објаве рата Турској успјешно је дејствовало свих шест доњовасојевићких батаљона . Команду над њима преузео је 8. октобра бригадир војвода Лакић Војводић и истог дана по три батаљона су запосјели положаје на десној и лијевој обали Лима, затворили обруч око Берана и држали гарнизон у опсади .

Турци су располагали са бројно јачим снагама , укупно 20 батаљона. На Јасиковцу

и Брду Маловића поставили су 12 "крупових" топова и безуспјешно, неколико пута ,покушавали да пробију обруч и прошире спољну одбрану Берана .

Васојевићи су кренули у напад 13. октобра на Тивран и Јејевицу . као најистуреније положаје турске одбране Берана . Одсудан напад је каснио због густе магле и отпочео тек 15. октобра у подне .

Под притиском ослободилаца Турци су напустили утврђења прије него што је главнина снага узела учешће у нападу . Беране је ослобођено 16. октобра, а бригадир Јанко Вукотић је издао проглас становништву Доњих Васојевића истакавши да "од данас " потпада под власт Црне Горе и позвао га на ред , мир и послушност .

Штаб је смјестио код мнастира Ђурђевић ступова , а војска се улогорила око Берана . Вукотић је издао наредбу којом је образовао обласну управу и обласни суд у Беранама.

Главни командант операције за ослобађање Берана и команданти батаљона

Војвода Лакић Војводић

Авро Цемовић

Вукота Пантовић

Вуко Дабетић

Томаш Пешић

Марјан Вуковић

Мило Саичић

Симо Чукић

АНДРИЈЕВИЦА—СРЕДИШТЕ ВАСОЈЕВИЋА

ВАРОШ ЈЕ ДОБИЛА ИМЕ ПО АНДРИЈИ НЕМАЊИЋУ (1250. ГОДИНЕ)

Андријевица, смештена између обронака Комова и ријеке Лима име је добила по Мирослављевом сину Андрији Немањићу (1250. године) који је саградио манастир на Доброј ријеци, касније названој Злоречица на Грацу, утврђењу које је штитило данашње Божице, гдје је једно вријеме и столовао. После њега ово је био град војводе Стева Васојевића који је са Граца кренуо са својим Васојевићима низ Лим, према Сјеници, Новом Пазару, долином Ибра и прикључио се српској војсци на Косову пољу 1389. године.

Године 1858. Андријевица је постала главно сједиште племена Васојевића. Турци су је спалили 1862. године, али нису успели да је поробе. Убрзо се опоравила и постала мала васојевићка "престоница" која ће одиграти изузетно важну улогу у даљем ослобађању црногорских крајева и дијела Србије. Андријевица је и данас седиште Васојевића.

Васојевићи су путовали по свјету, школовали се, давали велики допринос развоју средина гдје су живјели, али кроз родни крај, упркос бројним плановима и пројектима, није прошла магистрала. Иако уз много тешкоћа грађени су локални путеви.

Овог љета асфалтиран је пут кроз Градишњицу. Од памтивека Градишњицом је одјекивала пјесма косача и планинки. На пространој Луци поред ријеке саборovalo се, посебно за Госпођиндан.

Низ Градишњицу протиче Градишњичка ријека, која у доњем току гдје увире у Лим мијења име у Требачку ријеку. Кресе је бројни потоци (притоке) који раздвајају валовите косе развијених катуна, бујних ливада, пропланака и шума. Оне су биле уточиште хајдука и јунака који су се кроз историју борили против разних душмана. Готово свака ливада има извор, точак (чесму) или точак и корито. Одјекивале су чобанске пјесме, чектари и цингаре. Некада се узгајало жито, раж, овас, јечам, чак и дуван. Данас још само понегдје кромпир.

Асфалтирање пута улива наду да се поврати, бар дјелимично, некадашња живост. Ипак се понешто креће. Поред станова, колиба, ничу модерне викендице, а огласи преко медија за плацеве најављују неки нови живот.

Панорама Градишнице

Поглед низ Градишњицу

Асфалт почиње испод Жељевице гдје је започета градња цркве

КЊАЖЕВАЦ—СВЕТИОНИК ИСТОРИЈЕ И КУЛТУРЕ

КЊАЖЕВАЦ ЈЕ ИСТОРИЈА АНДРИЈЕВИЧКОГ КРАЈА, ЦИЈЕЛИХ ВАСОЈЕВИЋА, ВРИЈЕМЕ, КУЛТУРА

Књажевац је капија на вратима Андријевице. Био и остао мјесто за сретање и саборовање. Овдје су доношене важне одлуке, заклињало се вјерности, части и слободи, своме роду. Са Књажевца се полазило у бој, на далеке путеве, у свијет.

Сваког 12. јула (Петровдан) и 13. јула, Дана устанка 1941. године, овдје се окупљају мештани свих крајева, развијају се црногорска кола, одјекује пјесма.

Народ овог краја вјековима је одолијевао непријатељима. Књажевац је летопис под отвореним небом, који народ чита и подсећа се на историју, на кржаве и тешке дане. Овдје се одржавају часови историје и поезије. Ту је све записано, то је простор испуњен миром и духовношћу—све је уређено по мјери и складно. Књажевац је отворена књига под ведрим небом.

Приликом откривања споменика 1931. године генерал Вешовић је одржао најкраћи говор: “Ја сам данас најсрећнији и најтужнији човјек. Најсрећнији што су ми Васојевићи одали част и признање, да говорим овдје, а најтужнији што мог имена овдје нема”

Споменик подигнут у знак сјећања на погинуле и жртве фашистичког терора од 1941-45. открио је академик проф. др Радован Лалић 13. јула 1971. године

На отварању споменика погинулима од 1992. до 1999, 17. јула 2002. године, генерал-мајор Лука Кастратовић је у говору истакао: “Увјерени смо да историја неће опростити НАТО агресорима, а надамо се ни онима који су призивали и подржавали агресију

Споменик совјетским војницима који су погинули августа 1943. године, борећи се у андријевичко-беранском партизанском батаљону

БЕРАНЕ - ГРАД МИРА И ТОЛЕРАНЦИЈЕ*Панорама Берана*

Управо у години када Беране обиљежава 150 година постојања и вијек од присаједињења држави Црној Гори, још једном је, на начин својствен само житељима тог града, организујући Међуопштинске омладинске спортске игре, доказало своју традиционалну отвореност, гостопримство и љубазност.

Централни догађај који је обиљежио дешавања у овој години биле су 49. МОСИ за које је било неопходно изградити нову и обновити постојећу спортску инфраструктуру у коју су држава Црна Гора и локална самоуправа уложили више од 500 хиљада еура.

Радило се на адаптацији Градског стадиона, извршена је потпуна санација постојеће атлетске стазе и изградјена друга недостајућа атлетска борилишта. Завршена су два помоћна фудбалска терена, један са вјештачком травом и други са природном подлогом. У потпуности је реконструисан Стадион малих спортова који ће ускоро добити нову гумену подлогу. Изграђено је шест спортских полигона. За вријеме одржавања игара, Беране је добило и нову стрељану. Поред шеталишта на Јасиковцу урађена је и уредјена бицикличка стаза.

У термину када су и планиране, започеле су и игре које су граду на Лиму окупиле 2000 спортиста из 26 градова, из три државе Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе, током чијег одржавања су Беране и Беранци још једном демонстрирали посвећеност мултикултуралности, показали традиционално гостопримство и љубазност а локална управа показала да је спремна да организује и овако велике и захтјевне догађаје.

Током пет дана трајања Међуопштинских омладинских спортских игара у центру сјевероистока Црне Горе, 24 часа дневно, живјело се за спорт и спортисте и са њима. Стварана су нова пријатељства и продубљивана стара. Приредјивани су концерти, организовани приједи, договоране посјете и сарадња, а као ни на једним играма прије, није забиљежена ниједна повреда спортисте, нити је регистрован било какав екцес.

Но, претходних годину дана нијесу обиљежиле само МОСИ, већ се свакодневно радило и у осталим сферама живота. Осим бројних културних дешавања по чему је Беране последњих година препознатљиво, обиљежен је и риједак јубилеј, 40. година постојања часописа Токови.

Досадашња побратимства и пријатељства током претходне године, проширена су са луксембуршким градом Дуделанжом, Завидовићем из Босне и Херцеговине и турском општином Ћили, чиме је град на Лиму, као ријетко који, постао побратим са градовима на два континента.

Већ традиционално, по пети пут, у Беране је отворена љетња дипломатска школа "Тавро Вуковић" која је завриједила пажњу и неких од најзначајних центара свијета, о чему најбоље говоре телеграми Генералног секретара Уједињених нација Бан Ки Муна, предсједника САД Барака Обама и државне секретарке Хилари

Клинтон, са најавом да ће и младе дипломате из те државе бити сљедећи полазници школе.

Ни двомјесечна борба са незапамћеним снијежним падавинама које су обиљежиле почетак године, када су, не само у Беранама, рушени кровови капиталних инфраструктурних објеката, а четири пута су се од наноса морали пробијати путеви према руралном подручју и свакодневно чистити градске саобраћајнице, није зауставила нове развојне пројекте.

Усељена је стамбена зграда, позната као Холандска кућа, а ускоро ће бити усељена и зграда у Петњици. Предат је на употребу планинарски дом Суво До.

Завршен је објекат Дневног центра за дјецу са посебним потребама. Градски мост на Лиму, оштећен током елементарних непогода изазваних поплавама у јануару 2011. године, у потпуности је реконструисан. Радови на изградњи Универзитетског центра, објекта за студенте четири факултетске јединице, налазе се у завршној фази.

У сарадњи Општине Беране и Комисије Европске Уније у Црној Гори у оквиру пројекта „Унапредјење капацитета Службе заштите и спасавања у Беранама“ започета је изградња новог Ватрогасног дома.

Радови на изградњи тунела Тифран, чија вриједност је преко 4 милиона еура, налазе се у поодмаклој фази. Груби пробој је завршен а комплетан посао биће одрађен до краја године. Један од капиталних пројеката је и изградња пута Беране – Јеловица – Колашин, на којем радови треба да почну ускоро.

У сарадњи локалне самоуправе, мјесне заједнице, Невладиних организација и Комуналног предузећа, изградјено је и опремљено неопходним мобилијаром дјечије игралиште у Мјесној заједници Пешца, за који је Општина Беране добила награду „Најбоља пракса у Црној Гори из програма положај МЗ у локалној управи,“ УСАИД и ЦХФ су са Комуналним предузећем реализовали и пројекат „Унапредјење тржишта млијечних производа на Млијечној пијаци“.

Реализовани пројекти били су само дио оног што је обиљежило претходну годину у Беранама. Као пилот пројекат у Црној Гори, у Беранама је формирана Бизнис зона Рудеш са свим погодностима и Законом прописаним олакшицама за потенцијалне инвеститоре чије постојање ће омогућити отварање нових радних мјеста. На том простору недавно је отворена фабрика арматурних мрежа која ће за почетак запошљавати тридесетак радника.

Уз све ово Беране је као и много пута до сада показало да представља прави примјер мултиетничке средине, град у којем деценијама живе различите нације и вјере, град мира и толеранције, што се најбоље показало у вријеме трајања МОСИ када није забиљежен ни један екцес било које природе.

ЛИЈЕВА РИЈЕКА—МАТИЦА ПЛЕМЕНА

Из књиге Миљана Зечевића “Племе Васојевићи и Братство Зечевићи”

Лијева Ријека се сматра као матица племена. Ту се послје Косова, према предању, најприје настанио родоначелник Васојевића са породицом из које се развило племе. До педесетих година прошлога вијека именован Горњи Васојевићи називала се обично Лијева Ријека (као слободни крај), а Доњи Васојевићи - сви Васојевићи око Лима иза Комова. Тако их је разликовао Вук Караџић (в. Вуков „Ријечник“ и „Црна Гора и Црногорци“), а тако чини и кнез Никола Васојевић, енглески конзул у Новоме Пазару 1836-1838, кад вели: „Васојевићи су пресјечени на двоје височајшом гором Комом (Холми) на Горње и Доње Васојевиће.

Матица племена Васојевића је одмах до Вјетерника и линије која земље Црне Горе и Брда дијели на двије разнолике области у погледу геолошког састава, обиља вегетације и средстава за живот. Она је на прелазу ових страна на помеђу црногорских и рашких племена, како назива Цвијић насељенике те двије географске области доскорашње црногорске државе. Нека села напомињу донекле насеља и мјеста Старе Црне Горе, а њене горе и планине личе на испаше и шуме алпског типа у Рашкој.

Својим положајем Лијева Ријека простире се на висини међу брдима испод врхова и огранака Комова. Земљиште је доста планинско, често са наглим преломима и нагибима, а ријетко у заравнима и на терасама. Једним крајем, како је поменуто, припада сливу Мораче (главни дио), а другом страном пружа се у слив Таре. Уз овај други, доцније проширени дио Лијеве Ријеке, стоје Баре Краљске и Врањешница, која са Љјеворечким насељем око Таре чине једну географску цјелину. Стога ће се овдје о њима уједно говорити.

У Лијевој Ријеци је земља са њивама и поткућницама, већим дијелом заклоњена међу брдима под шумом, а ливаде су по странама и на повшинама. Терен је средином долиналост, иначе брдовит, доста тијесан и испресјејан рјечицама и потоцима. По брдима и по странама до врхова узрасло је дрвеће. Шума је листопадна, најчешће букова и храстова. Што се улази дубље у правцу извора, све више нестаје карских трагова и површину чини непрекидан и дебео слој растресите земље од распаднутих стијена. На првом дијелу терена од Вјетерника, пошто се пређе од стране Братоножића, камење пробија земљу само на ријетким мјестима. Пред очима су мале долине са малим ливадама и њивама и брда заодјевена дрвећем.

Веруша—Насеља у сливу Таре су новијега времена, тек од друге половине прошлога вијека. Постала су на крчевинама шума ширењем из Лијеве Ријеке. У том планинском крају има неколико села и заселака. Ту је Веруша, иза превоја Рашково Гувно и шумовитих брда које је одвајају од с. Лопата. У овом насељу са дивним травним ливадама, под огранцима Комова, станују љеворечка братства (Вешовића, Зечевића, Ђукића, Лашића, Оровића). Испод Грла Верушког простире се дужином речне долине насеље Хан Гаранчића (Гаранчића-Поповића, Ђукића, Крушчића, Дабетића и Гарића). Ту је и *Опасаница*, насеље уз долину ријеке истога имена, која овдје по састанку с р. Верушком чини р. Тару. До Опасанице, ту на углу, је мало насеље *Станци*, (братстава: Поповића, Дабетића, Радуновића, Крушчића, Радевића, Ђукића, Гоговића и Чађеновића). Даље низ долину Таре, током с једне и друге стране пружају се насеља: *Радојева Лука*, *Луковац*, *Вучетин Кам*, *Увач*, *Пајков Фир*, *Журен Поток*, *Пешића Лука*, *Црни Вал*, *Лаз* *Радевића*.

Матешево, на саставу Таре и Дрчке гдје станују братства (Аџића, Томовића, Зечевића и Радевића) са засеоцима: До Аџића, изнад Матешева уз падине пл. Котича (Аџиће) и Дрчка, у долини планине истога имена, до Пецке (куће Зечевића, Милошевића и Крушчића). Више Матешева на десној страни Таре и Дрчке у брдима је село *Планиница* (Томовића, Вешовића и Милошевића) и до ње *Букова Пољана* високо насеље (скоро 1500 м) (Вешовића, Вукићевића, Милошевића, Маријановића и Зечевића).

Горњи Васојевићи преко Комова, око Лима, имају изглед једне простране вале са групом споредних улегнућа. У геолошком саставу и земљишним облицима не постоји никаква јача разлика од описаног предјела Лијеве Ријеке са Таром. Иста шкриљачна област са дебелим слојевима земље од истрошеног глинастог шкриљца тамне, сиве и црвене или затворено-плаве боје.

Лијева Ријека

Исти систем разграђавања и брда алпског, правилни огранци са правилним долинама. Разлика је само у нагибима и обиму. Овдје је све у блажим линијама: земљиште се спушта таласасто, нарочито присојним странама, и размери су већи.

Равнина и широк поља нема око ријеке, њих замјењују ливадне луке и терасе; али су долине много пространије него Таром и Лијевом Ријеком. Огранци од Комова и дотичних планина пружају се до самога Лима и испуњавају простор међу његовим притокама. По странама и падинама су стална насеља, а горњим дијелом горнате косе, плећата била и округласта брда покривена бујном травом и густим шумама.

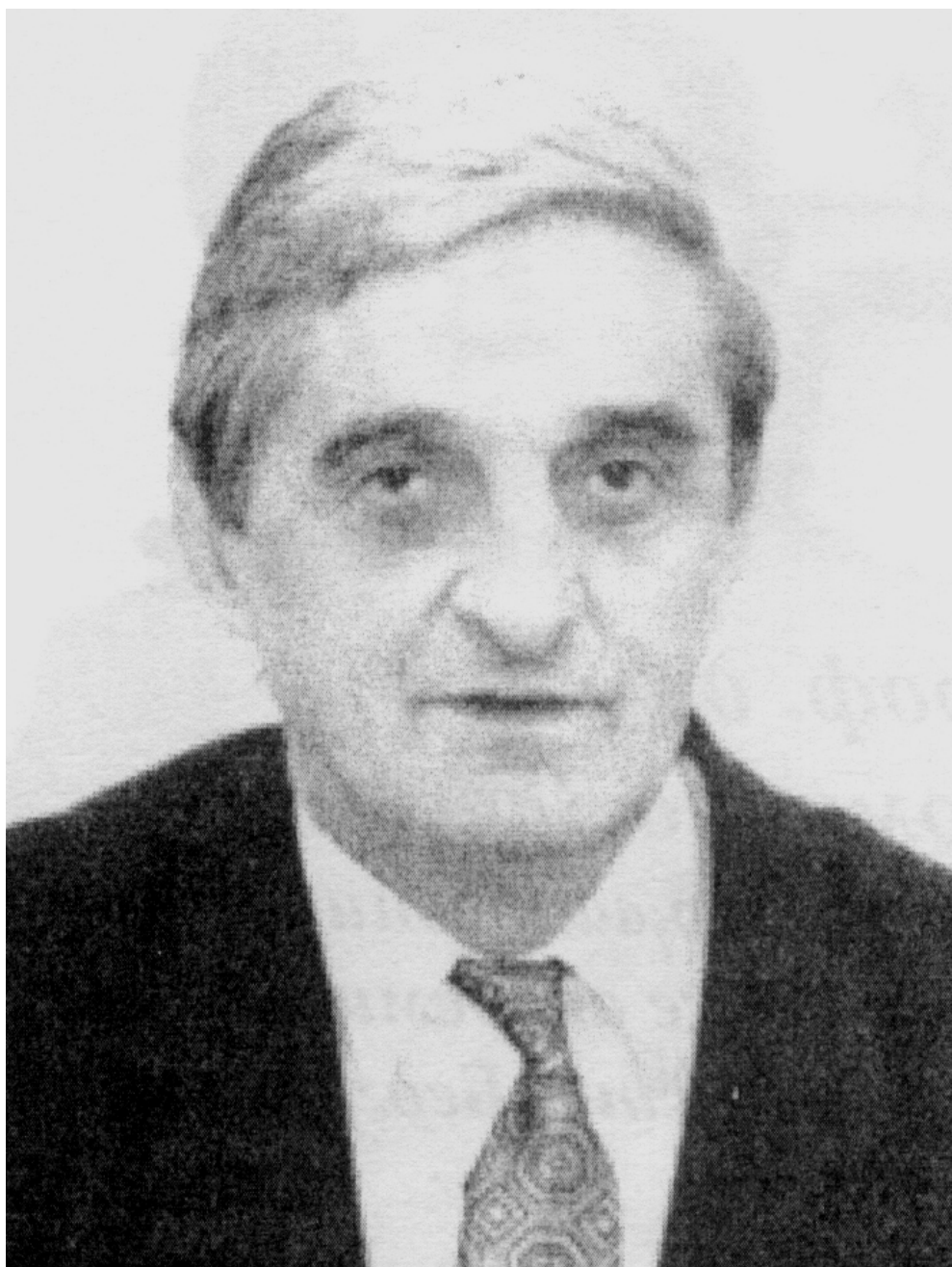
Доњи Васојевићи (Беранска Нахија) на простору од Трепче до Тиврана и Љешнице захватају ширу валу и са странама блажих нагиба него у горњем дијелу Васојевића. Земљиште је положајем друкчије, али не с великим разликама у саставу и особинама. Док у првом дијелу области нема нигдје поља и већих равнина, овдје је и на једној и на другој страни Лима терен раван и на терасам већег размјера, а луке поред воде протежу се као поља. Равница на десној страни има над собом пространу терасу са насељем и таласасте облике. На лијевој страни је широко поље подијељено у терасе које се подижу према планинском ланцу и горе везане за Бјеласицу. Овај се простор раније називао Хашко поље.

Плоднији дио тераса је под насељем, а знатан дио површина је доста огољен и бесплодан, на пјесковитом и обешумљеном терену. Тако је тзв. Градинско поље, велика тераса над Лимом, на простору од Градине ниже Веничке, до Буча. Сличне су и терасе од Берана према Лушцу. Над равницом ове стране Лима (лијево) уздижу се шумовите горе и висока пасишта, као продужење ланца који се протеже у Горњим Васојевићима од Комова. Планине (Турија, Бјеласица и др.) имају на својим плећима површи с бујном травом и простране долине под густом шумом. Врхови су травни и са боровњацима, а стране обрасте буквама и четинарима. Под њима у подгорини свуда је питомо дрвеће бјелошума (цер, дуб и храстови), те се сијече и сабира за сточну храну. Планине на десној страни Лима опет су везане за горњовасојевићке планине које се уздижу изнад Полимља, Велике и Шекулара и имају исти правац пружања. Главни је чвор Мокра са Кукаљским врхом и Цмиљевица, везане ланцем планина: Глођије, Калударске капе и Мургаш.

In memoriam

МИЉАН ЗЕЧЕВИЋ

(1940-2012)

Удружење Васојевића остало је без једног од најактивнијих чланова од оснивања Удружења.

Упознали смо се 1959. године у Београду, када смо дошли на студије. Миљан је уписао Пољопривредни факултет, а ја Природно-математички факултет, групу Математика.

Миљан је становао у студентском дому Нови Београд, а ја код најстаријег брата Ђока Зечевића, у Ђурићевој улици на Звездари, што нам није сметало да се често виђамо и дружимо.

Миљан ми је причао о Лијевој Ријечи, о Веруши, о Матешеву, о Маргарити и Комовима.

Знао је све о прецима, јер је то била тема у кући Вучића Зечевића, Миљановог оца.

Станка, најстарија сестра учитељица, једна од стубова породице и друге три сестре, као и браћа, Милош и Милован, стално су о томе причали љети кад се окупе кући код Миљанове мајке Благе и оца Вучића.

Бројна породица се стално окупљала и код њих су долазили братственици и племеници.

Њихови разговори су углавном били сталожени, смирени, а теме су им биле Немањића династија, Васојевићи и Зечевићи.

У Студентском граду било је доста Васојевића и Зечевића из свих крајева и Миљан је био у контакту са њима. Разговарајући са њим, дошао сам на идеју, да позовемо један број Зечевића на

окупљање.

Најчешће смо се састајали у хотелу Москва, Градској кафани, Метрополу, Милошевом конаку и другим местима Београда.

Долазили су Никшићани, Пљевљаци, Србијанци, Пећанци, Винићани и други Зечевићи, а мени је најдраже било кад дођу Љеворечани.

У Београду су се у то вријеме од 1959. до краја 20. вијека дружили Црногорци који су рођени у Црној Гори, а живели у Србији и Београду.

Одлучили смо да оснујемо Удружење Васојевића и Црногорски сабор српске слоге.

О раду Удружења смо писали, а и писаће се монографија и књиге.

А наш Миљан је активан био у Удружењу Васојевић и као главни и одговорни уредник “Гласа Васојевића” и као човек који је темељито, смирено писао књигу „Племе Васојевића и Братство Зечевићи“.

Прву књигу је написао његов отац у рукопису. Његов отац Вучић је био најбољи познавалац историје Племена Васојевића. А његов брат Милош је ту књигу допунио. Миљан је написао научно дјело, како су то и рецензенти Владо Стругар и Јово Поповић истакли.

Књига је изашла 2011. године и ја сам послао Миљану књиге у Матешево, где је посљедњих година живио. Књиге му је однео Вука Зечевић.

Миљан је желио да књигу промовише на Маргарити, испод Комова. То нам се није остварило.

Моја жеља је била да се књига промовише у Београду и Савином Селу. Ни то се није остварило за живота Миљанова.

Иако није званично промовисана, она је веома тражена. Зову поводом ње све чешће рођаци, пријатељи и други који су заинтересовани за њу. Позивају Миљановог брата, проф. др Милована Зечевића, долазе у Цетињску и траже књигу. Пишем о књизи, јер је та књига за Миљана и за нас много значајна.

У књигу је уткан готово читав живот Миљана Зечевића.

Оставио је покољењима велико дјело да знају ко су и од кога и да се међусобно повезују, друже и да се такмиче ко ће коме више добра учинити.

Миљан као главни и одговорни уредник “Гласа Васојевића” дао велики допринос развоју Удружења, а перманентно се борио да се “Глас Васојевића” издаје за Светог Аранђела, за славу.

Наш брат Миљан, као поуздан племеник, рођак, братственик, Васојевић, Црногорац и Србин остаће у сећањима младој генерацији и његовој родбини као велики човјек старог кова, како се то у народу каже, као добротвор, добротвор и зато му је Удружење Васојевића захваљује.

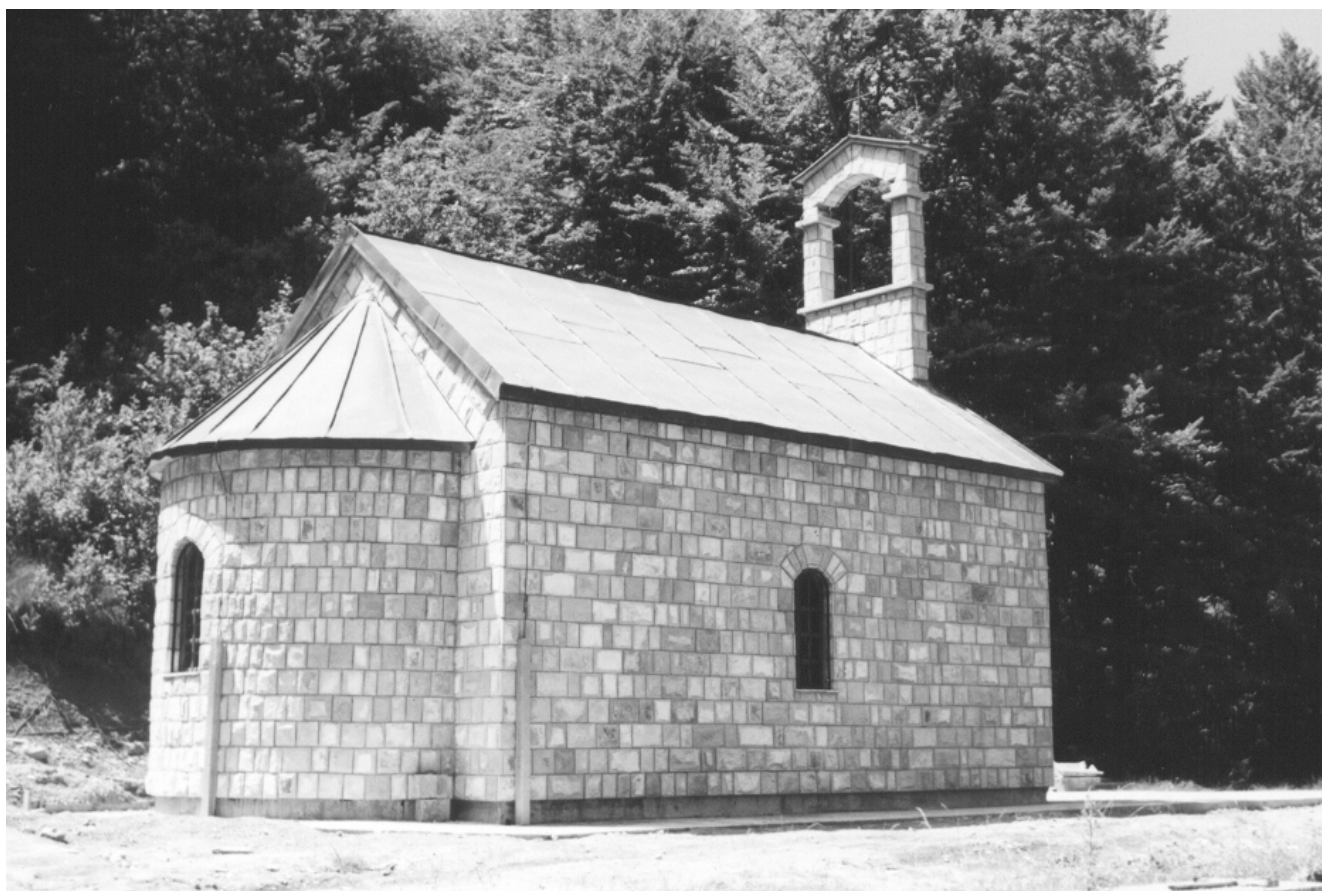
Миљан је био род од рода, јер су Васојевићи Немањића сој, а он је знао и поносио се прецима, а подржавао потомке.

Нека Ти је вјечна слава и хвала, брате Миљане.

Проф. др Милија Зечевић

СЕЋАЊЕ

МИЉАН ЗЕЧЕВИЋ

Црква на Матешеву

„Ако вам јаве: умро сам, а
био сам вам драг...“

То се десило 6. септембра 2012. године. Свако је био изненађен неочекиваном вијешћу. Неправедно и тужно, али тако је Бог одлучио.

Дошао је код брата доктора Милована, његову узданицу, у Крагујевац да мало буду заједно и ту му је престало да куца племенито срце.

Такве братске ране тешко је лијечити.

Миљан Зечевић рођен је 15. јуна 1940. године у Матешеву, као десето дијете Вучића и Благе, рођене Ивановић.

Отац Вучић био је човјек необичне меморије, духа, ума и знања, са жељом да забиљежи што више може о људима и догађајима.

Из Миљановог краја, села испод Комова, су: академик Вукић Мишовић, академик Милутин Ђуришић, др Јагош Вешовић, проф. др Слободан Томовић, Миљанов брат Милован, проф. Универзитета, проф. др Божина и Вук Радевић и други познати Васојевићи.

Ко би хтио, и ко воли, да види једну природну, најљепшу и највеличанственију карту српских земаља тај ће увијек у жељи да живи ако само не изађе на врх Комова. Испред својих кућа, погледом на Комове и са Комова они су видјели најљепшу и највећу панораму, коју је само једнога Бога мајсторија могла тако да начини. "Стога, ко гледа Ком, тај гледа у силу Божју, надахњује се умним и природним даровима и човјечношћу." Миљан није могао ништа да упореди са Комом. Колико га је привлачио, недавно је на катуну Маргарита, на очевом станишту, изградио нову планинску колибу.

Гени и божји дарови упутили су и њега на стално и вишесмјерно размишљање, читање, записивање и оригинално приказивање. Није имао жељу за већим приповједачким радом, већ је себе уводио у мјере скромности и просјечности.

Рођен је, дакле, у вријеме када су људи кренули један на другог, идеолошки и патолошки залуђени, освајачи расположени до нивоа немогућности. Настају партизани, четници, фашисти, братоубице, истребљивачи људског рода, мучитељи народа. Био је Други свјетски рат. Завладало је сиромаштво, страх, растанци, покајања, опроштаји.

У тим условима, без правог дјетињства, Миљан је учио основну школу, у мјесту рођења и у Колашину. Више гладан и неодјевен него спреман за (само) образовање, али упућен и васпитан да поштује друге и туђе чува као своје. Гимназију је учио у Пећи и Бијелом Пољу, под нешто сношљивијим приликама. Мучио се као и многи други из тих генерација и успио.

Студирао је агрономију у Београду и стекао звање инжењера.

Завршио је и Факултет организационих наука.

У младости је добијао „црвена“ признања. Запажен као вриједан омладинац, примљен је да ради у Студентском центру Београд. Био је управник домова „Иво Лола Рибар“ и „Вера Благојевић“ а једно вријеме обављао дужност директора Студентског центра Београд.

Канцеларија му је била клуб пријатељства и срастања.

Окупљао је Васојевиће и Црногорце и друге, без диоба. Све их је зближавао и помагао. Био је замјеник предсједника Удружења Васојевића, потпредсједник Југословенског покрета Црногораца, члан Извршног одбора Црногорског сабора српске слоге. Радио је у спортским друштвима, обављао и низ других послова корисних за младе и старије.

Један је од аутора Монографије о удружењу студенткиња београдског универзитета и аутор књиге „Племи Васојевићи и братство Зечевићи“.

Уређивао је и помагао у уређивању публикације „Глас Васојевића“. Волио је добротворни рад. Био је главни добротворни изградње цркве у Матешеву и многих других људских подухвата.

Бринуо се и васпитавао, помагао и подржавао више од тридесет генерација студената да заврше високе школе.

Тешко му је и опоро падала неправда, занемаривање и потцјењивање било које врсте. Често је казивао: „Тешко је чекати другове, они забораве да постојиш. Постојим и стојим усправно.“ Тако су му задали, а он научио и апсолутно слиједио. Имао је немирну и изузетно темпераментну природу. Осјетљив и одан свакоме. На први поглед тако није изгледао. На послу бескрајно и необично вредан, опуштао се у међупросторима, дружио и бекријао. Волио је Србију и Београд. У души му је било „Теразијо, и пријо и змијо“, а увијек је мислио на Матешеву. Желио је да тамо вјечно и почива. Договорено је, ипак, да почива у црној земљи гробља „Орловача“ у Београду, а би сахрањен 7. септембра 2012. уз бројно присуство родбине, пријатеља и познаника.

Волио је кога је требало вољети. Никога није мрзио а зло никада није чинио. Понекад је пожелио да нешто што је неприродно брзо заборави.

Није слушао саговорнике површних и познатих прича. Шутио би.

Братственике је волио и чувао као зјеницу ока свог. Волио је племенике у мјери најфинијих људских односа.

Отворено није волио људе улизице, кукавице, полтроне, интережције, наметљивце, незналице, отимаче, интелектуалне и материјалне узурпанте, „трговце“ било којег соја и узраста.

Туђа су му била интересна пријатељства. Боље од других знао је да је тешко наћи пријатеље за невољу и велико разумијевање. Дубоко свјестан да у животу мора, неријетко, свашта да се збива, није имао ни трукне злобе или осветољубивости.

Био ми је давни друг и заиста драги пријатељ, сабрат, сапутник.

Свакога дана смо се чули или видјели, сједјели, најчешће код „Шардоне“, „Лазарице“, „Данице“, свуга до дангубе, као безбрижни, а није било тако. Често необично оптерећени становањем, запошљавањем и поступањем. Миљан није никада био до краја опуштен, забринут, увијек, због многих ствари које је само пријатељима казивао.

Никада и ни од кога никакву помоћ или услугу није тражио. Такав је, необичан, био. Живио је скромно од мале пензије у стану који је добио послужењем пензионисања.

Његова супруга Бранка успјешно и узорно је надгледала домаћинство. Обоје њихове дјеце имају високо школско образовање. Терка је позоришни посленик, а син менаџер.

Живот иде токовима својим, а Миљан ће остати у срцима својих најближих и у срцима својих пријатеља као частан човјек док тече и траје људска ријеч међу људима.

МИЉАНУ ЗЕЧЕВИЋУ У СПОМЕН

ИМАО СЕ РАШТА И РОДИТИ

Умро је Миљан Зечевић, дугогодишњи Главни и одговорни уредник „Гласа Васојевића“, наш друг, пријатељ, рођак, частан и племенит човјек.

Једно велико и племенито срце, није више издржало. Утихнуло је заувјек. Оставило нас је сиромашније за један богат, људскошћу и поштењем проживљен живот.

Вијест о Миљановој изненадној и прераној смрти, све нас из Удружења Васојевића, затекла је и као гром из ведра неба жестоко погодила.

Тешко је исказати сву бујност живота, све димензије ове богате и свестране личности. Од његовог родног Матешева, испод обронака Комова, гдје се у предвечерје Првог свјетског рата родио и гдје је у ратном вихору у оскудици и сиромаштву провео дјетињство - преко Колашина, Пећи и Бијелог Поља, гдје је сташавао, учио школу и образовао се - до Београда гдје је достигао зенит своје људске и професионалне зрелости и каријере.

Рођен у часној сељачкој породици Благе и Вучића Зечевића, још од малена је васпитаван на свијетлим традицијама својих предака Васојевића. Његов животни пут је примјер истрајности, пожртвовања, несебичности, одважности и прије и изнад свега - **племенитости**.

Још као младић истицао се у омладинским и студентским

организацијама; касније у друштвеном и политичком животу: Београда, Србије и Црне Горе. Цио радни вијек провео је у раду са младим људима, углавном студентима на Београдском универзитету, гдје је дуги низ година био управник студентских домова а једно вријеме и Директор Студентског центра, Београдског универзитета.

Нема човјека коме Миљан Зечевић није помогао или му направио неко добро дјело. Имао је једну ријетку и дивну особину: водио је бригу о људима, што данас многим недостaje.

Увијек је ишао сопственим путем, кроз бурне и драматичне догађаје, често на свој ризик, успјевши да из свих тих вртлога изађе - усправан, непокорен и неокаљан.

Нити се животи могу градирати, нити може бити Васојевића, изнад и мимо свога братства, племена, народа и времена. То свето правило Миљан Зечевић је добро научио и увијек га се придржавао. Знао је да су свака сила и моћ крхки, слава пролазна а да су само срамота и издаја вјечни.

Драму своје земље и свога народа преживљавао је као сопствену. Научио је и знао да опасностима гледа у очи, свјестан да их никада неће недостајати. Посматрајући тако и себе и друге, Миљан је дошао до старе истине - да се у несрећама и рату људи понајбоље откривају. Тако је и послје Петооктобарског пуча, када се и на њега

сручила лавина претњи и оптужби и када су се многи уплашили, поколебали и поклекнули, Миљан Зечевић, остао - стамен и усправан.

Корачајући увијек храбро у будућност, окренут само напријед, Миљан је отео том будућем далеко више, него што је трајао његов живот. Он је био парадигма честитости, принципијелности и досљедности. Људска и морална громада.

Велики циљеви, врлине и хуманост не могу се смјестити у малој души. Миљанова је била огромна и безгранично хумана.

И на крају оно што је са људског становишта најважније - Миљан је био бескрајно привржен својој породици - супрузи Бранки, кћерки Бојани, сину Бошку, браћи и сестрама. И родном Матешеву, којему се непрекидно враћао.

Са Миљаном Зечевићем не одлази само светао људски лик, већ, прије свега, један досљедан правац животног и друштвеног опредјељења.

Знамењима свога времена постају они људи који се као Миљан уздигну, племенитим и моралним својствима. Ако је стара истина да човјек вреди онолико колико га уважавају и прихватају други, онда се Миљан Зечевић имао рашта и родити.

Драган Радевић

Говор Радослава Лале Зечевића на 40-то дневни помен Миљану Зечевићу,
главном и одговорном уреднику ГЛАСА ВАСОЈЕВИЋА

УГРАДИО ЈЕ СЕБЕ У ГЕНЕРАЦИЈЕ МЛАДИХ

Драги пријатељи, породица Зечевић жели да вам најтоплије захвали на вашем присуству и посети гробу нашег Миљана. Захваљује и свима онима који нијесу стигли или нијесу могли стићи на сахрану нашем Миљану, као ни данас на четрдесето дневни помен. Посебну захвалност породица дугује говорницима који се бираним и топлим ријечима опростише од Миљана.

Није на мени да и ја као рођак опширније говорим о Миљану Зечевићу. Ипак, дозволите ми молим вас да кажем неколико ријечи. Миљан Зечевић представља једну комплексну људску фигуру. Један је од последњих изданака бројне и прелијепе породице Вућића Зечевића. Рођен у Матешеву између вјетрова и олуја, Миљан је морао брзо да стане на ноге, брже од многих да одрасте, брже да сташе, на жалост брже и да остари и да оде са овог свијета.

Горд и поносан, стамен и постојан, смио и одважан, тих и миран, мио и топао Миљан Зечевић је исписао најљепшу страницу

живота.

У својој професији и каријери уградио је себе у генерације младих људи, у генерацију интелектуалаца свих нивоа и професија - инжењера, уметника, новинара, академика....

Спреман да у сваком тренутку помогне сваком човеку, Миљан Зечевић се десетинама година налазио на услугу сваком путнику намернику који се упутио у Београд. Таква спремност на пожртвованост и добротинство краси само људе попут нашег Миљана.

Жртвовао је себе за друге, а за себе и своју породицу увијек је остављао најмање.

Нека му је вјечна слава и хвала за све што је учинио за живота и нека му звијезде обезбједе мјесто на врху, оно њему и припада.

Хвала.

НЕЗАБОРАВ

IN MEMORIAM

ЖАРКО БАЈИЋ

Знали смо да је био болестан, али нас је вест о његовој смрти изненадила и интимно поразила. Нисмо хтели, ни могли, у њу да поверујемо. За нас је Жарко остао упамћен онакав каквог га се сећамо још из младићких дана: стамен и темељит, мушки жустар, оличење невероватне енергије и још невероватније снаге.

Ту ни немилосрдна и неопозива смрт ништа није могла да промени. Кад год на њега помислимо, а чинимо то често после оне запрепашћујуће јунске вести (умро је 29. 6. 2012), он из незаборава израћа без икаквог знака тешке боли и

предсказања коначног и неумитног одласка, озрачен искреним и дугим пријатељством, које је почело пре више од пола века, још из гимназије, наставило се и продубљивало у годинама и деценијама потом, повременим сусретима у Беранама (тада Иванграду), где је био најпре технички, а потом генерални директор Дрвно индустријског комбината „Полимље“, чешће у Београду у који се, након студентских дана (дипломирао је на Шумарском факултету), вратио, такође послом (руководилац у угледној научној установи, Институту за хемију и технологију).

Послови су нас после тога одвели на разне стране. Жарко је постао 1987. године директор Дрвоимпекса из Титограда (Подгорица) у Москви, где је остао све до 1995. године.

Драматично време, с великим ломовима, заиста историјских димензија. Рушиле су се, пред његовим очима, две велике земље, и федерације, које је посебно волео: његова домовина, велика, Југославија, и још већи Совјетски Савез, за који је, и пре него што је крочио на руско тле, био наглашено емотивно везан. У ту љубав су, добрим делом, били уткани породични разлози: тој љубави према првој земљи социјализма Жаркова породица је, у трагичним временима раскола између Београда и Москве, приложила велике жртве: страдалници су, укључујући и голооточко стратиште, постали Жарков отац и два брата.

Жарко се с Русијом суочио у њено драматично време, време Горбачова и распада Совјетског Савеза и време кризом потресене и хаотичне Јељцинове Русије. То је доживљавао, интимно, с горчином и болом, готово истог интензитета као и распад сопствене земље.

О томе нам је често причао, по повратку у Београд, у нашим дружењима и дугим шетњама, кад му је, с доласком Путина на чело Русије, опет оживљавала нада у њен опоравак, њену снагу и славу.

Као од стене одваљен, кудраве, у позним годинама само прогрушале косе, широких плећа и одлучних покрета, који су одавали некадашњег успешног спортисту (фудбал, рукомет), Жарко је имао танану душу детета, која је оплемењивала његов однос, најпре према породици, супрузи Дијани и, посебно, деци Љубиши и Људмили (обоје високообразовани експерти, у иностранству) и унуцима, а потом према његовим (гимназијским) друговима, бројним пријатељима и сарадницима.

Његовим, прераним и, за мене изненадним и болним одласком, породица је изгубила снажну потпору и узданицу, његови пријатељи човека који је у то пријатељство уградјивао несебично своје широко срце и (кавалерску) руку, а његов завичај великог и гласовитог Васојевића.

Мирослав Стојановић и проф. др Милија Зечевић

МР ДРАГИША ВЕШОВИЋ

Дана 04. 11. 2012. године преминуо је мр Драгиша Вешовић. Рођен је 19.10.1939. године у селу Ријека Марсенића од оца Мила Вешовића из гласовитог српског браства чији су преци Миљан Вуков Вешовић и ђенерал Радомир Вешовић, и мајке Стануше – ћерке, такође чувеног, племенског капетана Гавра Марсенића, носиоца највиших

признања и ордења добијених за чојство и јунаштво исказано у Балканским и И светском рату. Био је њихово треће и најмлађе дијете.

Драгиша је био узорни ђак пјешак беранске осмољетке и гимназије „Панто Малишић“. По завршетку гимназије уписује се на Економски факултет у Београду гдје, као врло успјешан студент, добија стипендију фабрике Неметала из Зајечара. По окончању студија запошљава се у Зајечару одакле, након измирења стипендијских обавеза, долази у Београд са репутацијом признатог економисте.

Извјестан период ради на високом руководећем мјесту у Министарству финансија Републике Србије одакле, као изузетан финансијски стручњак, прелази на мјесто директора Сектора за грађевинарство Беобанке. Беобанка је била посебан изазов за Вешовића где он своју стручност, знање, пословичну прецизност и принципијелност доводи до врхунских вредности.

Уги низ година обавља дужност директора неколико ресора међу којима су пољопривреда, грађевинарство и развој. Као изузетан познавалац банкарства био је на челу експертског тима за консолидацију Беобанке. Свој радни век је завршио на месту првог Извршног дијектора Беобанке. Као врсни стручњак и човек високих моралних принципа супростављао се гашењу националних банака по чему је, често, јавно говорио.

Непосредно пред смрт отишао је у Васојевиће и своју Марсенића Ријеку, обишао гробље и гробове намилијих, вратио се у Београд и сутрадан испустио своју племениту душу.

Иза себе је оставио супругу Миру – дипломираног економисту и двоје узорне дјеце, ћерку Јелену, докторанта економије и сина Радомира, љекара, будућег плућног хирурга.

Јездимир Марсенић

ПОВОДОМ ДАНА ОСЛОБОЂЕЊА БЕОГРАДА, 19. ОКТОБРА 2012. У РУСКОМ
ДОМУ ПРОМОВИСАНА КЊИГА ВЛАЈКА ЧУКИЋА

ЦРВЕНА ПРЛА

АНДРИЈЕВИЦА ПРВО ОСЛОБОЂЕНО СРЕСКО МЈЕСТО У ПОРОБЉЕНОЈ ЕВРОПИ 1941.ГОДИНЕ

Књига обрађује револуционарну активност, устаничке дане у Васојевићима, започете на Црвеним прлима, у Трешњеви, 17. јула 1941. године и надахнутост борбе за слободу. Кроз догађаје и ликове из народа – њихову борбу и сјећања осветљава дух времена Другог свјетског рата и поратно вријеме до данашњих дана, са поруком да слобода нема алтернативу. У свечаној атмосфери говорећи о књизи „генерал др Лука Кастратовић је истакао: Пред нама је књига Влајка Чукића „Црвена прла“, споменик Андријевици и Беранама, на понос Васојевићима и шире, браник прекрајну историје, свједочанство вјековне борбе за „крст часни и слободу златну“,

наук и путоказ будућим генерацијама.

Пуно је симболике у представљању ове књиге – у част ослобођења Београда 20. октобра 1944. године, на стоту годишњицу ослобођења од петовјековног ропства под Турцима – у Руском дому светионик и браниоцу словенске културе на Балкану, симболу братске љубави и пријатељства Русије и Србије.

Књига долази из краја у коме је подигнут споменик погинулим руским војницима у Другом св. рату, једини у Црној Гори. Васојевићи који славе Арађеловдан, вјековима су гајили пријатељске односе са Русијом. Прије 360 година узели су Александра Невског за завјетну славу – приславу. Удружење Васојевића предсједнику Владимиру Путину додијелило је Златну повељу Удружења Васојевића и покренуло, у вријеме првог мандата, иницијативу за додјелу Нобелове награде за мир, која, наравно, на западу не пролази. На предлог почасног предсједника Удружења Васојевића проф др Милије Зечевића предсједнику Путину додијелено је почасно звање доктора наука Београдског универзитета. Доскоршњи амбасадор Русије у Београду Александар Конузин био је почасни члан предсједништва Удружења Васојевића.

Живимо у вријеме поремћених готово свих људских вриједности, у вријеме отвореног, појачаног дјеловања вишевјековних непријатеља да се ослаби и уруши словенство и словенски дух.

Књига се појављује по обиљежавању 70-годишњице устанка 1941. године и 65-годишњице побједи над фашизмом. Она није значајна само по томе што приказује ослободилачки дух времена Другог св. рата, већ и због времена у коме живимо, на чему ћу усмјерити тежиште излагања.

Задњих двадесетак година свједоци смо покушаја грубог ревидирања историје, посебно покушаја брисања историјских догађаја и наметања вриједности које имају за циљ прихватање поданичког менталитета и владања свијетом моћних држава запада, односно САД и Њемачке.

За наш простор штетно је упорно понављање многих фраза, које лаконски прихватају и учени људи, као што су да се Југославија распала и да је срушен Берлински зид. Нажалост, истина је веома сурова, Југославија је разбијена, а Берлински зид помјерен на исток неколико хиљада километара. Чак се иде дотле да се шири увјерење, па и неким научним круговима, да се није требало борити против Турака, да је велика грешка што смо се борили против Њемаца у Другом св. рату и слично. Лицитира се и питањима ко нам је био већи непријатељ? Још једна несрећа нам је наметнута коју народ не види, о којој се стдљиво пише. Како су нам ушли у све поре друштва тако су им доступне и наше архиве – у којима уништавају документа, покушавајући да и на тај начин бришу нашу историју.

И због тога добија на значају Влајково писање о народном ентузијазму и полету 1941. године у борби за слободу, у борби против вишеструко јачих окупаторских, фашистичких снага, да подсети и мотивише нове генерације, да се тргну из евроатланског сна демократске биједи и размишља о томе како су и зашто, не жалећи своје животе, њихови очеви и дједови трчећи хитали да заузму положаје на Црвеним прлима (и многим другим бојиштима, широм отаџбине), пресретну и униште фашистичке, талијанске тенкове који су дошли да нам угасе огњишта.

То је било вријеме када је свијет дрхтао пред фашистичком најездом,

а народ долине Лима, који је пркосио смрти, листом је усто да се супростави том великом злу. Устало је и младо и старо, младост је журишала, а старији, искуснији и мудрији, усмјеравали ту енергију. У поробљеној Европи, када фашисти сију смрт већ пуне двије године, 17. јула 1941. године, три мјесеца после окупације Југославије родољуби на Црвеним прлима нападају талијанску колону, распламсавају устанак, ослобађају Андријевицу, прво ослобођено среско мјесто у Европи.

Влајко Чукић је детаљно, хронолошки описао догађаје и неустрашивост народа за сво вријеме трајања Другог св. рата. Набројао је значајне датме – детаљно описао размишљања и доживљаје људи из свих слојева, који одсликавају народни дух и стрмљења из којих израња животна, филозофска мисао да **живот без слободе није живот**.

Неодољиво се потврђује закључак да појединац без колектива, без масе, без друштва није ништа, да дјелатности које не воде јачању заједнице не доносе срећу никоме. Описао је расприравање раскола 1942. године који траје и пријети самоуништењу.

Јуначки дух предака покренуо је народне масе да остваре највиши идеал – слободу. Устали су сељаци, радници, сеоска омладина и студенти, паметари, сви народни главари и учитељи. Напримјер, из Трешњева кренули су борбу против окупатора свих пет учитеља, људи који су имали утицај, углед и повјерење широм долине Лима. Само се чекао тренутак, повод да се крене, не плашећи се рапресалија окупатора.

Влајко Чукић је провео нит друштвених кретања до данашњих дана и чуди се и љути, као и сви ми, како је могуће да се данас прихватају ретроградне вриједности, да се кроз „људска права“ и слободан живот без ограничења прихвате подаништво, разни пороци, живот без стварања и напретка породице, без производње, без свог језика, вјере и културе, исчекујући евроатланске донације и развојне фондове као највећи успјех – а у стварности милостињу за преживљавање.

Кроз вапаје, размишљања и позивање на мисли, као што су: плачи вољена земљо до чега си дошла, тешко непријатељу када јунаци заплачу, из дубоке пропасти настаје већа одлучност за спасење, Влајко Чукић поручује да слобода нема алтернативу, крчи пут покољењима да исправе неправду и крену слободо, равноправно са свијетом путем развоја и напретка, на чему му велико хвала.

„Можда је историја тако хтјела да запише судбинско рађање своје часне улоге, да припремљена варница прерасте у пламен на црвеној земљи поред Лима, у једном јулском дану 1941. године.

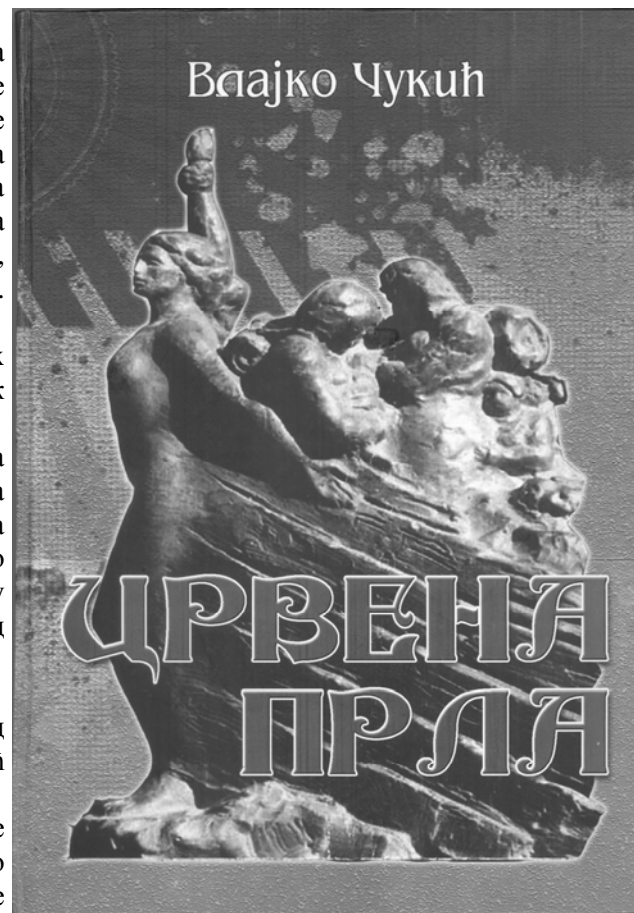
У књизи се одмах уочава први почетак револуционарне активности. Још једна генерација вјенча се са пушком и овјенча славом, а Андријевица постаде прво ослобођено среско мјесто у поробљеној Европи од стране фашизма“

Проф. Милорад
Вукић

„Књигом, којом сте се латили, аутор је почистио коров са пута који је трасиран јулским устанком прије 68 година. Истина, том стазом је тешко корачати. Тешко, али узвишено.

Лично, у Влајку Чукићу поодавно видим вјерног следбеника завјета генија са Ловћена, који поручи: тијанству стати ногом за врат, довести га к познанију права, то је људска дужност најсветија.“

Нов. Миленко Јовановић

ДР ДРАГОЉУБ КАСТРАТОВИЋ

Др Драгољуб Кастратовић

Рођен 13. 02. 1951. године у
Трешњеву, Андријевица.

Основну школу завршио у родном
мјесту.

Гимназију је завршио у Беранама.

1969/70. године уписао је Медицински
факултет у Београду.

Медицински факултет је завршио
1975. године.

Од 1975. до 1989. године радио је у Беранама.

Од 1989-1992. године радио је у војној болници Мељине.

Од 1992. године до данас ради у Клиничком центру Црне Горе као
хирург, начелник одјељења и директор хируршке клинике.

Од 1982 године је хирург.

Субспецијализацију из билијарне хирургије завршио је 1987.
године у Београду.

Магистар је медицинских наука.

Био је начелник одјељења 10 година и директор хируршке клинике
4 године.

Носилац је Ордена рада са сребрним зрацима и 17. јулске награде
општине Андријевица.

РАДОСЛАВ ЗЕЧЕВИЋ

Радослав Зечевић

Радослав је рођен у Веничкој,
општина Беране, од оца Рада и мајке
Станице, рођене Вучељић. Основну
и средњу школу завршио је у
Беранама, а Економски факултет у
Београду.

Ожењен је Зорицом, дипломираним
економистом и има двије ћерке:
Јелену и Бојану, обје су
дипломирани економисти.

Професионалну каријеру је започео у
Југословенском комбинату „Спорт“.
Послије двије године прешао је у
Веће Савеза синдиката Београда. Био
је секретар за финансије у органима
Синдиката Београда и један од

иницијатора оснивања Фонда за изградњу станова солидарности: у
периоду од 1986. до 1990. год. у Београду је изграђено 5000 оваквих
станова и усељено 5000 породица. У изградњи је остало 3500 станова
када 1990. године основао своје приватно предузеће КОЛЗЕЦ а.д. и
напустио државну службу. Био је иницијатор оснивања Синд банке,
као и предузећа „Сипро“, све при органима Синдиката Београда.

Био је иницијатор и донатор обнове Основне школе у
Веничкој 1984. године.

Године 1995. започео је изградњу Фабрике штапића за
сладолед, прву и једину у југоисточној Европи и једну од три фабрике
те врсте у Европи. Извозио је штапиће у 18 земаља Европске уније,
пет земаља Јужне Америке, пет земаља Магреба и три земље Блиског
истока. Од 2002. до 2006. године добио је бројна признања за
квалитет од Међународне асоцијације сладоледске индустрије.

Живи и ради у Београду.

Трешњево

Основна школа у Веничкој

ЖАРКО БАБИЋ

Жарко Бабић је рођен је у Савином Селу. Отац Божидар, мајка Видосаве, по рођењу Јелић. Ту у Савином Селу завршио је основну школу. После гимназије, уписао је, и успешно завршио, економски факултет. После одслужења војног рока запослио се у предузећу „Милан Куч“, као комерцијални директор.

После тога, пун енергије, амбиције и предузетничког духа, основао је, с братом, сопствено предузеће, „Бачка“, у Новом Саду. Фирма је кренула добро, обим послова се увећавао, отварања су нова радна места, освајана већа тржишта, што је захтевало и нову организацију предузећа, с уводјењем нових технологија и савремених средстава за рад. Браћа су се споразумела да оснују два предузећа.

Фирма Жарка Бајића, ожењеног Љиљом Бјелца, постала је узорно породично предузеће. Његова два сина, Вукајло и Данило и кћерка Марија укључили су се активно у њену делатност, обављајући послове за које су стручно оспособљени.

Пун стваралачке енергије, визионарских идеја, а практичног духа, Бајић шири пословање. Решен да помогне земљацима из завичаја, оснива погон у Савином Селу за производњу префабрикованих градјевинских елемената потребних за градњу стамбених и других објеката. У току радне сезоне запошљава све незапослене, свих профила, у Савином Селу.

У припреми је документације за изградњу међународног пристаништа, оснивање царинске зоне – за шта, иначе, постоје изванредни услови захваљујући канадлу Дунав – Тиса- Дунав који протиче кроз Савино Село – и оживљавање индустрије.

По природи веома емотиван и привржен завичају, један од оснивача Подружнице Удружења Васојевића, Жарко Бабић је дао велики, стручни и материјални, допринос раду Подружнице и свом Савином Селу.

Свечаност у Савином Селу

ДРАГАН ВУКАНИЋ

Др Драган Вуканић, Mг sci med (из области неонаталне хирургије), специјалиста дечји хирург, рођен је 1956. године у Андријевици. Запослен је на Медицинском факултету Универзитета у Београду, наставна база Универзитетска дечја клиника у Тиршовој бр 10. Магистарску тезу из неонаталне хирургије одбранио је 1988. године. Тренутно је на субспецијализацији на педијатријској урологији.

Усавршавао се на дечјој ортопедији СМН Чикаго, а после тог искуства био је први експерт у нашој земљи за конгениталне аномалије из дечје ортопедије. Радио на дечјој урологији код Casey Firlit-a, а затим завршио курс из микро хирургије са специјализацијом за дечју гениталну хирургију. Обавио је 1983. прву микро хируршку гениталну операцију на деци у нашој земљи користећи иновативни и нови хируршки тренд у свету.

Уводи у праксу литротипсију у уринарном тракту код деце 2002.

Као члан тима Douglas Stephans-a, са North Western Универзитета, изучавао урођене аномалије урогениталног система.

Био је сарадник John-a Raffensperger-a, из Childrens memorial Hospital, из Чикаго, САД, на специјализацији неонаталне хирургије. Завршио интензивне курсеве «Новине у дечјој хирургији» у Тревизу, Италија. Сарадник William-a Caplan-a, North Western University and Children's Memorial Hospital у Чикагу, САД.

- од 1981. године члан је Српског лекарског друштва;
- од 1985. године био је члан Југословенске асоцијације дечијих хирурга;
- од 1994. године био је члан Лекарског друштва Црне Горе;
- од 2002. године био је члан Асоцијације Херниолога Југославије, а сада Савеза Херниолога Србије;
- од 2002. године члан је Научног комитета Асоцијације Херниолога Србије;
- од 2003. године стални је судски преводилац са лиценцом.
- Активни члан светског удружења за туморе код деце – SIOP, и национални координатор – саветник за област хирургије.
- Активни члан светске интернационалне педијатријске трансплантационе асоцијације - ИРТА. (за трансплантацију ткива и органа код деце).
- Члан светске и европске асоцијације Дечјих хирурга.
- Члан светске и европске асоцијације Дечјих уролога.
- Оснивач и активни члан светског удружења за васкуларне приступе - VAS - Предводник је тима за трансплантацију бубрега код деце у Универзитетској дечјој клиници у Тиршовој у Београду, и члан националне асоцијације.

Др. Драган Вуканић је ожењен и отац двоје деце. Познат је по свом хуманитарном раду, великој енергији и интересовањима која далеко превазилазе професију којом се бави. У слободно време бави се и пчеларством. Говори, чита и пише енглески и руски језик

До уласка у СНС, Вуканић није био ни у једној политичкој странци.

БАДЊЕ ВЕЧЕ 2012. ГОДИНЕ

Сваке године на Бадње вече Васојевићи се окупљају у “Аеро клубу” у Београду. Размјењују мишљења, сумирају резултате, договарају за наредни период и, по обичају, започињу нове послове.

На ово Бадње вече Јован Поповић, Васојевићима је подарио (прочитао) пјесму “Окупљеном соју Васојеву”.

Јован П. Поповић, адвокат и публициста, научни и јавни радник, ранији директор Архива Југославије

ОКУПЉЕНОМ СОЈУ ВАСОЈЕВУ

Крст и бадњак заокупљен чојством
све честитим Васојевим својством
Ви сте људи, исконског поштења
Наследници јунаштва и знања.
Знаете реда гостопримни роде
Проносници славе и слободе.
Нек вам Вече претходних Божића
Буде отскок за нова прегнућа

Моја личност угошћена тиме
У пробране, да је моје име
Тим сам чином много почаствован
Као да сам победник на мегдан
Озарен сам, ал искрсну прече
Па не могу за пресвето вече
Да се с вама дружим и веселим
Христа-Бога из срца пожелим.
Ал ћу ипак ја са вама бити
Са вашом се чашћу узносити.
То признање што допада мене
Цетињани умеју да цене
За здравља вам ја ужижем свеће
Да вас прате радости и среће.

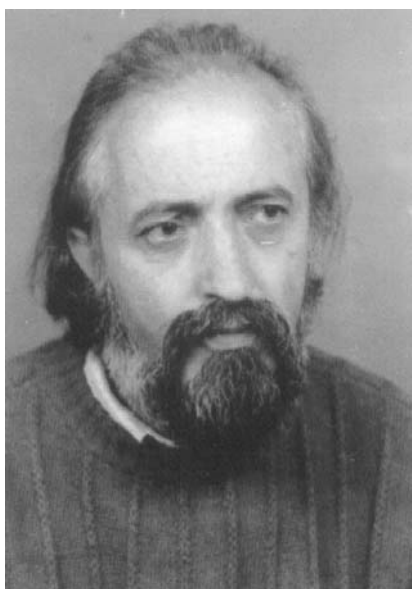
Соколим се јер је исто позван
Стругар Владо који вам је одан
Он је владар науке и чојства
Који има понајбоља својства.
Академик и призната висост
Бројна дела и његова личност
Беседник је знања и мудрости
Смирен човек без мрве пакости
Ретког ума а бритког језика
Бити са њим част је и прилика
Господствени научник, поета
Све што каже истина је света
Због болести данас неће доћи
Да је с вама овој светој ноћи
Ал вам зато преноси поздраве
да се славље одржи у здравље ***

Предсједниче **Зечевић Милијо**,
Братска слога витешка делијо
Проносниче славе племеника
И да како свију братственика
Стубу знања братства и племена
Представниче својега времена
Смиритељу Васова порода
Изданак си Српскога народа.
Узноситељ сазнања о свему
Да би прошлост изашла на делу.
Стрчиши трудом знањем и умећем
Увек јуриши ка нечему већем
Саокупљаш браћу Васојеву
Искораком у овом времену
Васојево племе срцем пробудио
Истину си на престо изнио

Па да кажем хајдуку ко вуку
Генералу **Кастратовић Луку**
Актуелном Председнику рода
Даје узор својега народа
Који хоће знаде и умије
Да износи да ништа не скрије
Сазнањима и научним чином
Представља се само са истином ****

Интелектно **Васојево племе**
Нека вам се умножава сјеме
Извориште многих великана
Историја за вас је саткана.
Биљежено пером Пеликанским
Да идете путем јеванђелским
Све титуле научне имате
А Божји вас благослови прате.
Нема поља, а да вам не баста
Чисте крви горштачког стаса
Крунисасте науке звањима
Цело племе бројним признањима
Ви красите Црногорски престо
И без љутње тамо вам је место
Па и Српство с Вама се узноси
А са тим се ником не пркоси
За знамења углед и умеће
Коло вам се са радошћу креће.
Ви који сте ноћас за трпезом
И остали на кугли земљином
Који носи клицу Васојеву
Бог вам дао да сте у успону
Искораком славе и угледом
Ви сте понос пред својим народом.
Па вам стога **поштовани скупе**
Желим здравље и честе окупе
Нека вас се све испуне жеље
Па и нама с вама на весеље.

НАШИ СТВАРАОЦИ

Ратко Делетић

ДА ЛИ СМО МИ ТО БИЛИ

Прољеће, говор на улици
Ти студенткиња с ликом брезе,
Све далеко дато је птици
Под сводом ноћне језе.

Преплашени у својој тами.
Од успомена на лицу бора,
Присјећамо се у одбрани
Неког скривеног разговора.

И тако нас двоје у тами
Наслоњени о трептај зоре.
Страхом зближени у осами
На лицу већ стигле боре.

Кроз прозор прољеће улази,
Душа уличног свијета.
Можда се тако и одлази
Срцем туђег свијета.

ЗАПИС СА БИОГРАДСКОГ ЈЕЗЕРА

Мртве у воду моје зјене,
Птица ширином сломи крило,
Црно једро води мене,
Никог није било,
Никог није било.

Расте сабљаст знак оморике,
Језери туга и тоне ноћу,
Ево ме, сјен црне слике
Ослоњен о самоћу,
Ослоњен о самоћу.

Поглед сјећањима пљусне,
И не знам што ти се враћам,
Тамни вода преко мртве усне
И све то плаћам,
И све то плаћам.

Језери самоћа тугом просута,
Нигдје сусрета, перона,
Нечији осмјех водом лута
Гдје је сад она,
Гдје је сад она.

Боривоје Б. Оровић

МОЈА ЗЕМЉА

Не познајем стране земље,
не вуче ме жеља за светлостима Париза,
чарима Азурне обале и Нице,
моје је срце заувек везано
за звезде нашег неба, за ветар што хучи
Бријегом од пећине и малу кућицу подно Главице.
Волео бих, можда, да видим бескрајна пространства Сибира,
да зими саоницама прођем тајгом,
да прошетам Црвеним тргом подно зидина старог Кремља,
али, најлепше се труни под рукама
најлепше мирише и има најлепше траве
мој завичај и моја земља.
Кажу да је лепо на Трафалгар скверу,
шетати обалом Темзе, слушати Биг-Бен,
гледати како пред Вестминстером краљевска гарда корача,
али, шта је то наспрам тишине сурог Кома,
звукова из катуна, чектара овна предводника,
јардума и мириса пуољавог хлеба испод сача.

И Тесла се дивлио Америци, лепотама-Охаја и Колорада,
задивљен стао и укротио
прелепе водопаде силних Нијагара,
али, шта је то пред мирним виром
где у буковом хладу мирује и самује
са својом зеленом водом, ко сузом, моја Тара.
Не спорим да можда има лепших пејзажа,
сличног неба, звезда, трава, бистрих вода,
да има богатијих народа и срећнијих људи,
али, нигде тако не свиће умивена зора
и сунце се лепше јави и заруди.
Зато не дам и свом снагом браним
да западни ветрови све са собом носе,
не дам моје небо и хлеб испод сача,
не дам моје сунце и моје откосе.

Веруша, 2003.

ЕВРОПСКИ УНИВЕРЗИТЕТ

*Проф. др Милија Зечевић,
ректор, власник и оснивач
Европског универзитета*

European University

Belgrade, Carigradska 28, Cetinjska 2, Tel: 3341-583, Fax: 3229-392
www.eu.ac.rs; e-mail:eu@eu.ac.rs

**Faculty of International Management
Engineering** – Belgrade, Carigradska 28, 32,
Tel: +381 11 3228-821, 3340-685

**Faculty of European Business and
Marketing** – Belgrade, Vojvode Dobrnjca
15, Tel: +381 11 3392 992, 3392 727
www.febm.rs

New Academy of Arts – Belgrade,
Carigradska 26/2, www.nova.edu.rs

**Institute of American Business
– MBA University** – Belgrade, Cetinjska 2
Tel: +381 11 3221 118, 3225 844

**Institut Franco-Americain de
Management** – Paris, www.ifam.edu

Institute of European Studies, Belgrade,
Nikola Pasic Square 11, www.ies.org.rs

Sales Manager Akademie, Vienna
Geweygasse 4A, 1190,
www.sales-manager.at

**The European Academy of
Informatization**, Brussels;
www.widu-edu.com

European Academy of Science
1190 Vienna, Geweygasse 4A/1
www.easvienna.at

London Diplomatic Academy – London –
Madrid, www.londondiplomatic.com

Albert Schweitzer International University
– Geneva; www.albertsc.com

**MIM – The Center for European Master
and Doctoral Studies**, – Budapest,
Bajcsy Zsilinszky ut. 51, Tel: +361 30 200 54
www.cemds.hu

*Европски универзитет Београд организује
интернационалну научну конференцију*

РАЗВОЈ МЕНАџМЕНТА

У ЦЕНТРАЛНОЈ И ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ

У Београду, 19. новембра 2012. године у хотелу Метропол, Београд

О Берана па до горе
проводисмо разговоре.
А највише цвете плави
говорисмо о љубави.
Од Берана па до Трепче
знаш ли мала шта ми рече.

Ој Виночка равни круже
у теби ми расту руже.
И те руже разне боје
умиљато јагње моје.
Ој Виночка под Градину
дивну имаш омладину.

Мала моја што се смијеш
кад пољубит не умијеш.
Мала моја преко реке
не волим те ја без неке.
Не волим те што се мора
но што љепшег нема створа.

Пољуби ме цуро чоче
нећеш љубит љепше момче.
Пољуби ме цуро фина
није младост сто година.

Ако си се покајала
поврати ми прстен мала.
Успомене враћам цијеле
не дам прстен с руке бјеле.

Немој мала, немој тако
ни мом срцу није лако.
Мала моја нека, нека
последње је довијека.
Последње је мој цвете
од љубави наше клете.

Шетао сам једног дана
поред твога, драга стана.
Кад ја пођох низ ту страну
право дођох твоме стану.
Код стана те не бијаше
тужно срце уздисаше.

Кунем ти се, ој ђевојко
Пољубићу твоје око.
То лијепо око твоје
Ранило је срце моје.
Ранило га још одавно
Три године има равно.

Јеловица једна од најљепших планина

Јеловицом пасла стада
чувала их бијела Рада.
Јеловицо ти једина
најљепша си од планина.

